

Accesibilizarea potecii biodiversității urbane

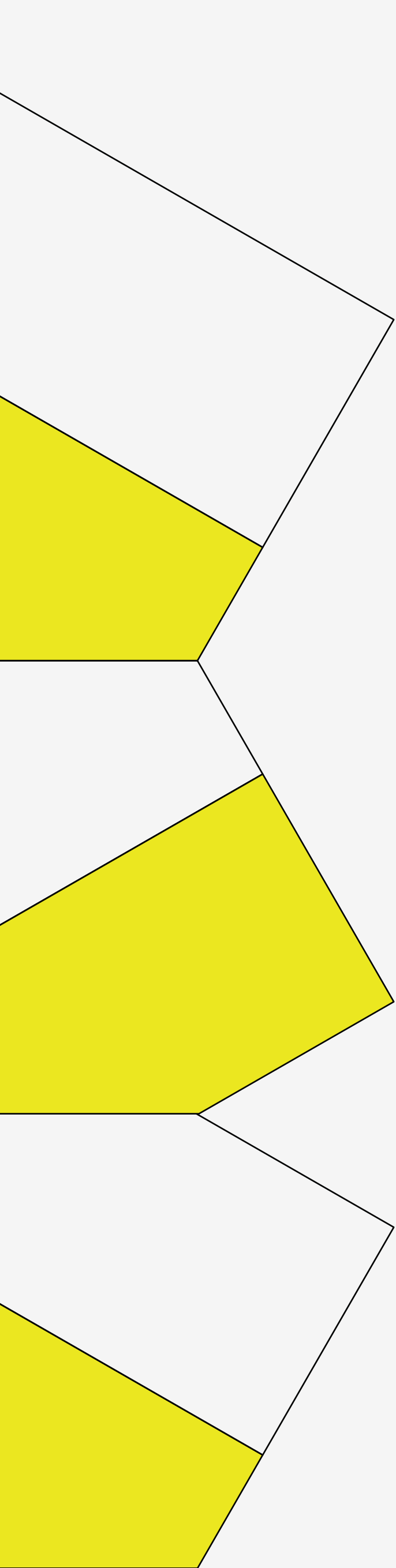

Parte a proiectului
„Natura urbană: formă și sunete”
Asociația Parcul Natural Văcărești

Proiect finanțat de

Fundația

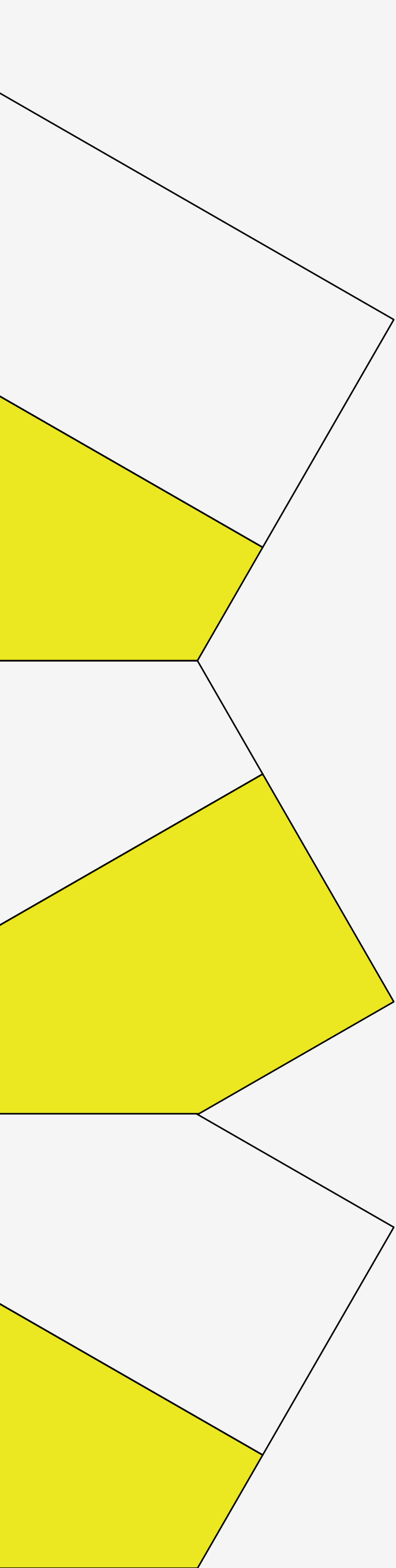
Drepturi de autor

Informațiile din această publicație sunt protejate de legea drepturilor de autor. Copierea și/sau transmiterea fără permisiune a unor părți ale prezentului document poate constitui o încălcare a legislației în vigoare.

Cu excepția cazurilor în care sunt menționate sursele, toate ilustrațiile aparțin autorilor, iar fotografiile utilizate pentru această lucrare au fost realizate de autori, în timpul vizitelor pe teren.

Pentru a obține permisiunea de a copia sau reutiliza orice parte a acestei lucrări, vă rugăm să trimiteți o cerere către: contact@amais.ro

Raportul cuprinzând analiza de accesibilitate a Potecii Biodiversității urbane a fost realizat de echipa Asociației Metodelor Alternative de Integrate Socială (AM AIS) și a fost predat Asociației Parcul Natural Văcărești (APNV) în februarie 2021. Raportul a fost realizat în cadrul proiectului „Natura urbană: forme și sunete”, implementat de APNV și finanțat de Fundația Orange prin programul „Lumea prin culoare și sunet”, cel mai mare fond de finanțare dedicat persoanelor cu deficiențe de vedere/auz din România.

Mulțumiri

Fiind vorba de o analiză asupra mediului construit și digital este foarte important ca aceasta să aibă în echipă atât persoane tipice, cât și persoane cu dizabilități, dar și profesioniști din domeniile menționate - arhitecți și programatori, oameni cu experiență de lucru în domeniul accesibilității.

Activitățile necesare pentru realizarea acestui document au fost coordonate de dr. arh. Iris Popescu (arhitect specializat în accesibilizare și design incluziv, fondator AMAIS) și arh. Mihaela Șerban (arhitect, coord. dep. Arhitectură AMAIS). Documentul conține contribuții tematice realizate de coordonatoarele menționate anterior și de Alexandru Cucu (programator, Tech Lead AMAIS și consultant deficiențe de vedere), iar datele din chestionar au fost colectate și interpretate de Antoaneta Barbu (analist de date, coord. proiecte sociale AMAIS) și Alina Ionescu (asistent social, dep. proiecte sociale AMAIS).

Au participat la vizitele pe sit, au oferit feedback sau alte tipuri de contribuții/informații: Elisabeta Paraschiv (consultant deficiențe de auz și de vorbire, Asociația Națională a Surzilor din România), Bogdan Anicescu (interpret limbaj mimico-gestual, Asociația Națională a Surzilor din România), Ștefan Iliaica (consultant deficiențe de auz și de vedere) și Diana Culescu (inginer diplomat cu specializarea Arhitectură Peisajeră și doctor în horticultură).

Le mulțumim tuturor oamenilor care au alocat timp să ne spună viziunea și dorințele lor legate de Parcul Natural Văcărești, dar și plusurile și minusurile actuale. Mulțumim echipei Asociației Parcului Natural Văcărești pentru tururile ghidate și pentru că ne-au oferit datele de care aveam nevoie despre parc.

Parcul Natural Văcărești

este cel mai mare spațiu verde compact al capitalei cu o suprafață de 183 hectare. Acesta găzduiește peste 4600 de arbori și mai mult de 300 specii de păsări, mamifere, reptile, insecte, pești și amfibieni și peste 300 specii de plante.

Poteca biodiversității urbane face parte din cele trei trasee deschise și recomandate de Asociația Parcul Natural Văcărești. Aceasta măsoară aproximativ 2,5 km și străbate principalele zone naturale ale parcului: zona de zăvoi, zona de lacuri, zona inundabilă de mlaștină, zone de vegetație scundă de câmp, zone de tufăriș. Este un traseu circuit ce pornește de la intrarea din Str. Glădiței (Asmita Gardens) și urmărește succesiv fostele străzi Glădiței - Lunca Bârzești - Povestei, până la intersecția cu poteca ce șerpuiește la baza digului, denumită Poteca Cucilor, ce încheie circuitul în apropierea punctului de acces din Str. Glădiței.

Introducere

Documentul de față este un rezumat al informațiilor prezentate în analiza de accesibilitate a potecii biodiversității urbane (constatări, colectare date și recomandări/referințe), realizată de AMAIS pentru Asociația Parcul Natural Văcărești (APNV) în cadrul proiectului „Natura urbană: forma și sunete”, finanțat de Fundația Orange. Documentul are rolul de a asista APNV în atingerea scopului de a oferi acces în condiții de siguranță cât mai multor categorii de vizitatori indiferent de vârstă, abilități, gen etc. Analiza este primul pas necesar dintr-un proces complex, ce va presupune o etapizare separată cu obiective pe termen lung - accesibilizarea Parcului Natural Văcărești. Rezultatele acestei analize vor trebui revizitate și detaliate prin viitoare studii de fezabilitate, studii de teren și proiecte de execuție. De asemenea, recomandăm implicarea actorilor relevanți în acest proces și organizarea unor consultări publice cu utilizatori cât mai diverși în fazele de concept, detalieri și implementare.

Documentul extins al analizei este format din:

- **Elemente de context social, metodologic și legislativ:**

informații despre situația persoanelor cu dizabilități în România,
metoda de lucru aplicată și rezultatele urmărite, legislație aplicată;

- **Analiza de accesibilitate pentru Parcul Natural Văcărești (PNV):**

categoriile de vizitatori avute în vedere, principiile de proiectare care
ar trebui aplicate, analiza spațiului public, a parcului, a site-ului și a
aplicației, rezultatele chestionarului public;

- **Prioritizarea soluțiilor:**

concluziile analizei și o propunere de prioritizare a soluțiilor propuse.

Analiza de accesibilitate

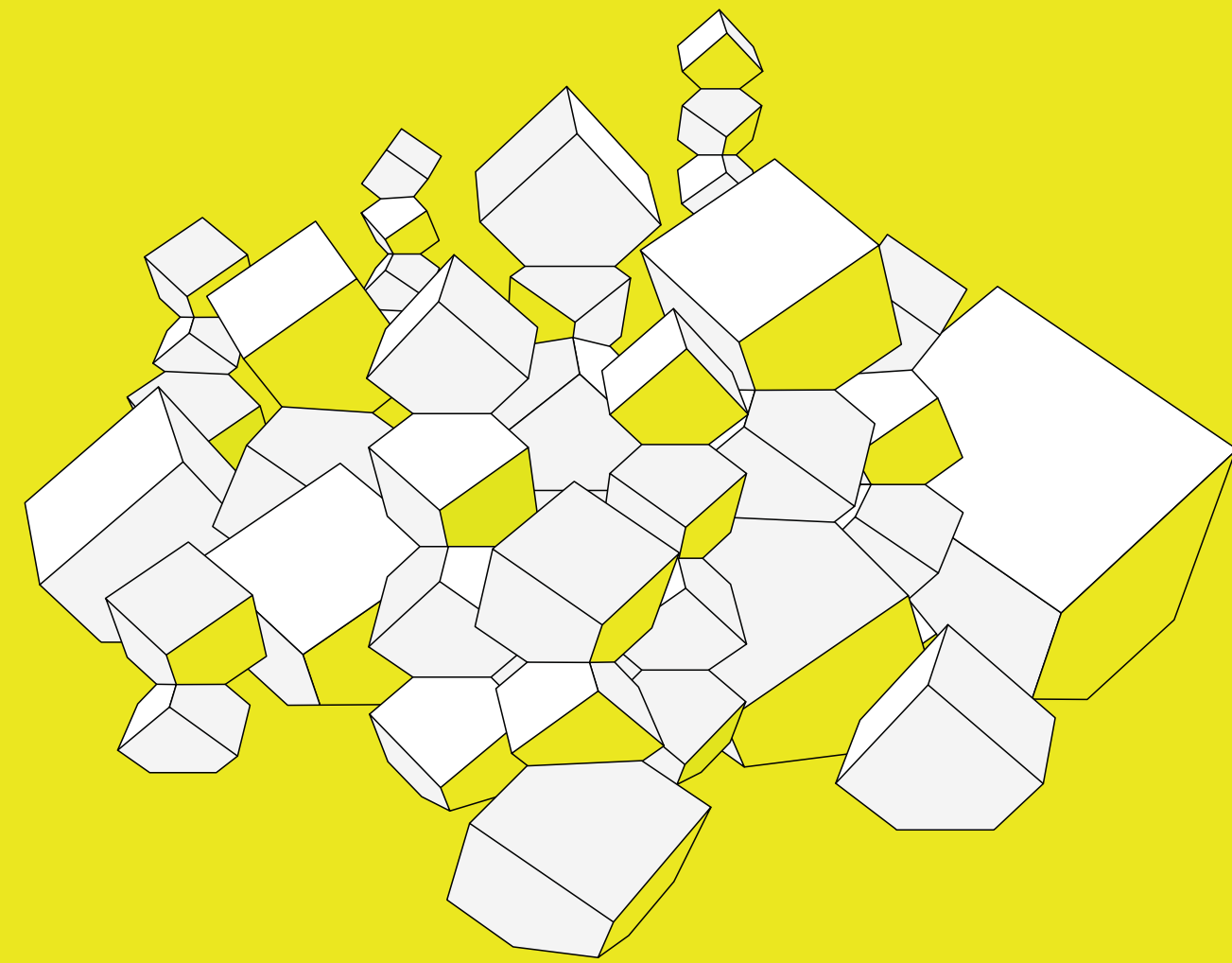
O astfel de analiză este realizată cu scopul de:

- a stabili cât de ușor este de accesat și de utilizat un anumit mediu construit/natural/spațiu/produs/serviciu etc. de către diverse categorii de utilizatori, în funcție de abilități, vârstă, gen, rasă etc., dar și de a face recomandări pentru a realiza îmbunătățiri.
- a lista într-un mod cât mai simplu caracteristicile și facilitățile unui spațiu/produs/serviciu etc. care ar trebui păstrate și cele care ar trebui îmbunătățite pentru a asigura acces pentru cât mai multe și mai diverse categorii de persoane.

De ce este important să faci analiza?

- Obținem o imagine de ansamblu a nivelului de accesibilitate în funcție de categoriile de vizitatori.
- Aflăm părțile tari și slabe ale contextului.
- Identificăm zonele care au nevoie de schimbare și care reprezintă obstacole pentru diverse categorii de vizitatori.
- Este primul pas spre a îmbunătăți nivelul de accesibilitate.
- Pentru a respecta drepturile persoanelor cu dizabilități sau ale altor grupuri vulnerabile.

“The more I learn about inclusive design, the more I’m convinced that there are 7.4 billion* different types of people on the planet.”

*actualizare 2020 - 7.8 miliarde

Holmes, Kat, „Mismatch How Inclusion Shapes Design”, The MIT Press, London, 2018, p. 110. Traducere: Cu cât învăț mai multe despre design incluziv, cu atât sunt mai convinsă că există 7.4 miliarde de tipologii diferite de oameni pe planetă.

De avut în vedere:

- Incluziunea nu este o povară și nici nu trebuie să se transforme într-o misiune imposibilă care creează frustrări și ar putea amplifica segregarea socială.
- Incluziunea și transformarea unui mediu într-unul incluziv fac parte dintr-un proces pe termen lung; acest proces presupune un mediu flexibil, adaptabil și deschis modificărilor pe măsură ce nevoile utilizatorilor se schimbă.
- **Un mediu 100% incluziv pentru toate aceste posibilități de categorii de persoane, menționate anterior, nu este încă realizabil.**

De ce să fie parcul incluziv?

- pentru a respecta „Convenția ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități” și a le oferi accesul la recreere;
- pentru a-l transforma într-un spațiu prietenos al orașului care le oferă oamenilor din diverse grupuri sau categorii posibilitatea de a se întâlni, interacționa sau doar de a se observa/cunoaște, contribuind la coeziunea comunitară;
- pentru a aduce mai aproape persoanele din grupuri vulnerabile de subiectul protecției mediului natural și a putea face acțiuni de conștientizare și în rândul lor.

Palieri de lucru

Pentru realizare unui mediu incluziv ar trebui să se lucreze pe cel puțin trei palieri:

- **accesibilitate spațială** - mediul construit/arhitectură/spațiu;
- **accesibilitate informațională** - informații/tehnologie;
- **accesibilitatea interacțiunii sociale** - personal instruit/echipă cu privire la diversitatea umană;

În cazul acestei analize, am lucrat pe partea mediului construit/natural și a tehnologiei utilizate. În același timp, informațiile colectate în raport și întâlnirile de lucru pregătesc, treptat, echipa APNV pentru atelierele pe care le vor organiza cu persoane cu deficiențe de auz și de vedere.

Vizitatori

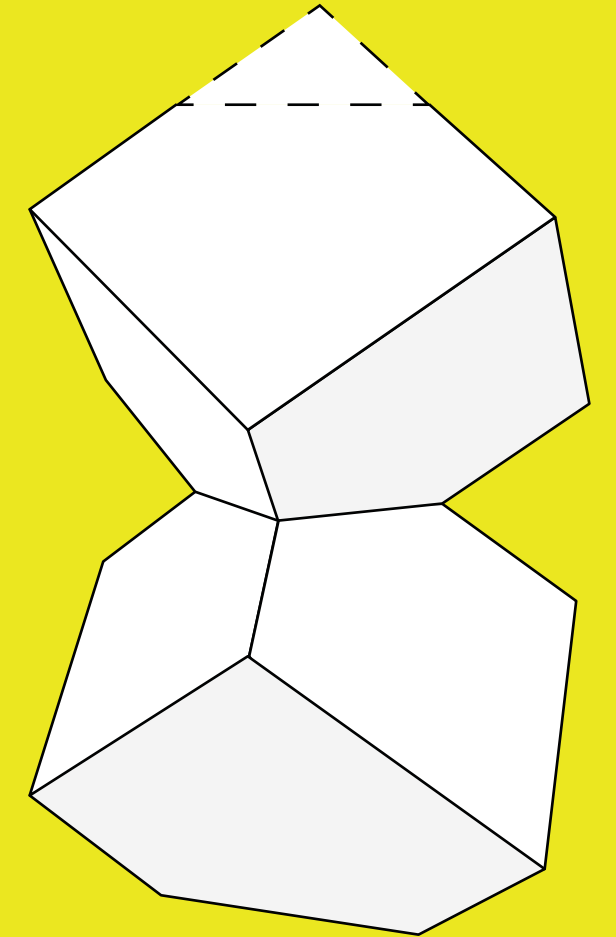
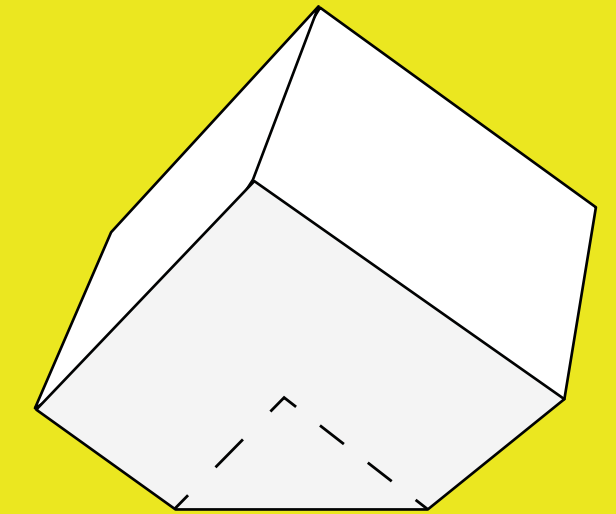
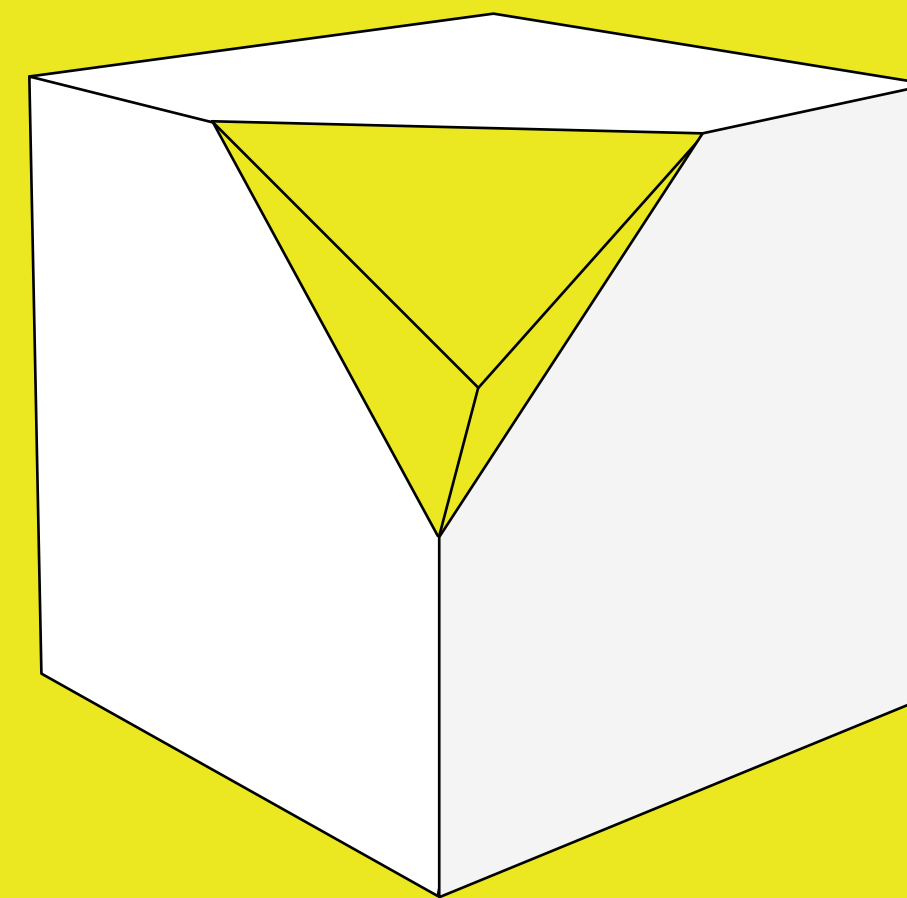
Categorii de vizitatori luate în considerare în cadrul analizei:

- Deficiențe de vedere
- Deficiențe de auz
- Surdocecitate/duble deficiențe (auz/vedere)
- Persoane vârstnice
- Mobilitate redusă
- Dizabilități temporare din categoriile de mai sus

A fost realizat și un chestionar public pentru a înțelege obstacolele întâmpinate de vizitatori, dar și motivele pentru care o parte din respondenți nu au vizitat până acum parcul.

**“Eu mă descurc, dar probabil pentru
o persoană în vârstă, fără un ajutor,
accesul dinspre Asmita Gardens este
puțin mai dificil.”**

Unul dintre răspunsurile primite în chestionarul public la întrebarea:
„Ce tip de amenajări ai întâlnit până acum care ți-au îngreunat accesul
în parc (rampe abrupte, scări, porți/uși grele etc.)?”

Chestionar

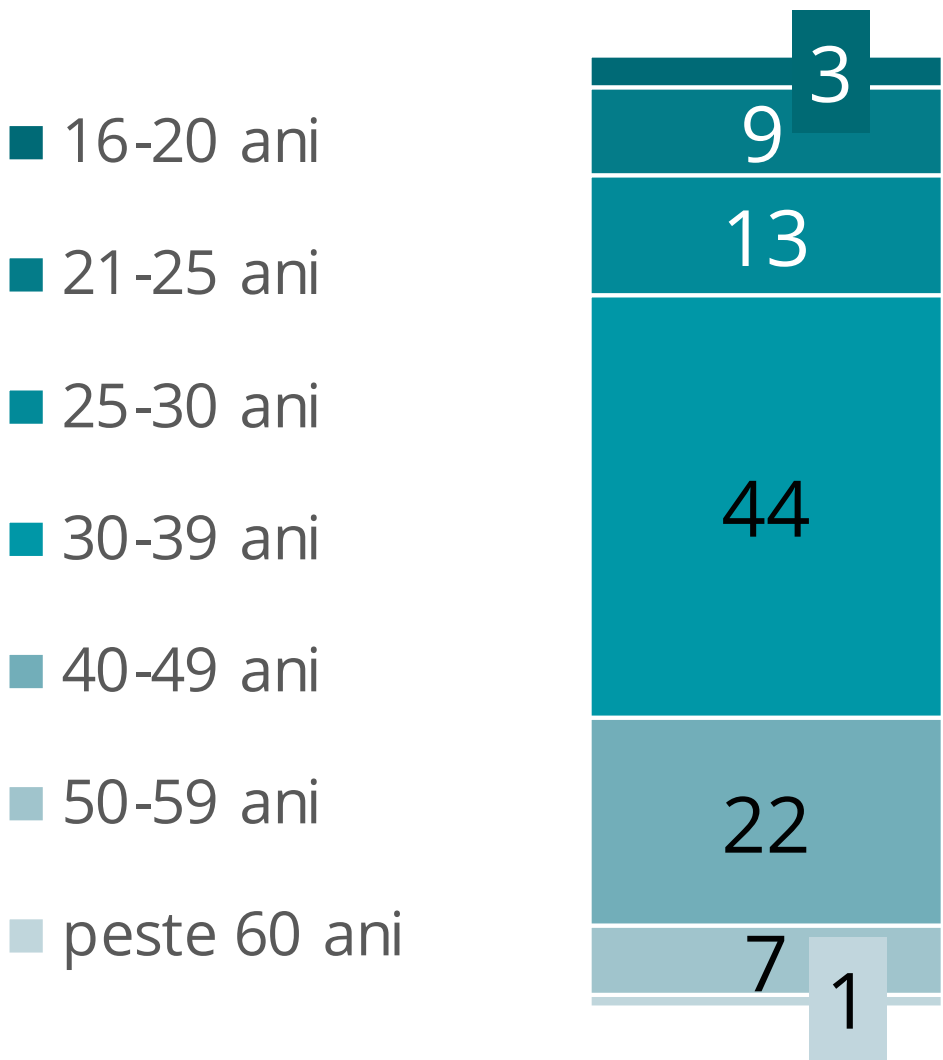
Numărul respondenților = 151, dintre care:

- 120 respondenți au vizitat Parcul Natural Văcărești
- 31 respondenți nu au vizitat Parcul Natural Văcărești

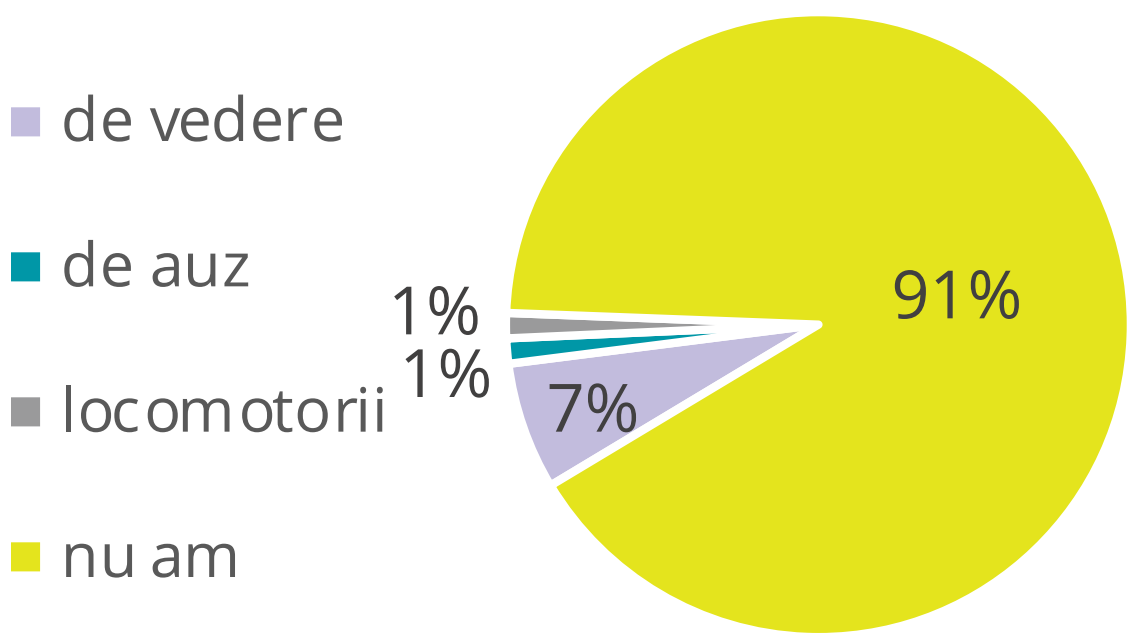
Datele sunt prezentate sub formă de procente (x% din totalul coloanei); ex: 54% dintre respondenți au bifat genul “Feminin”, adică 82 respondenți au bifat “Feminin”. Unde se menționează, datele pot fi prezentate sub formă de medie. Media este calculată ca medie aritmetică a mențiunilor tuturor respondenților pe o scală de la 1 la 5, pe întrebarea în cauză. Cu cât media este mai mare, cu atât evaluarea este mai bună.

DEMOGRAFICE

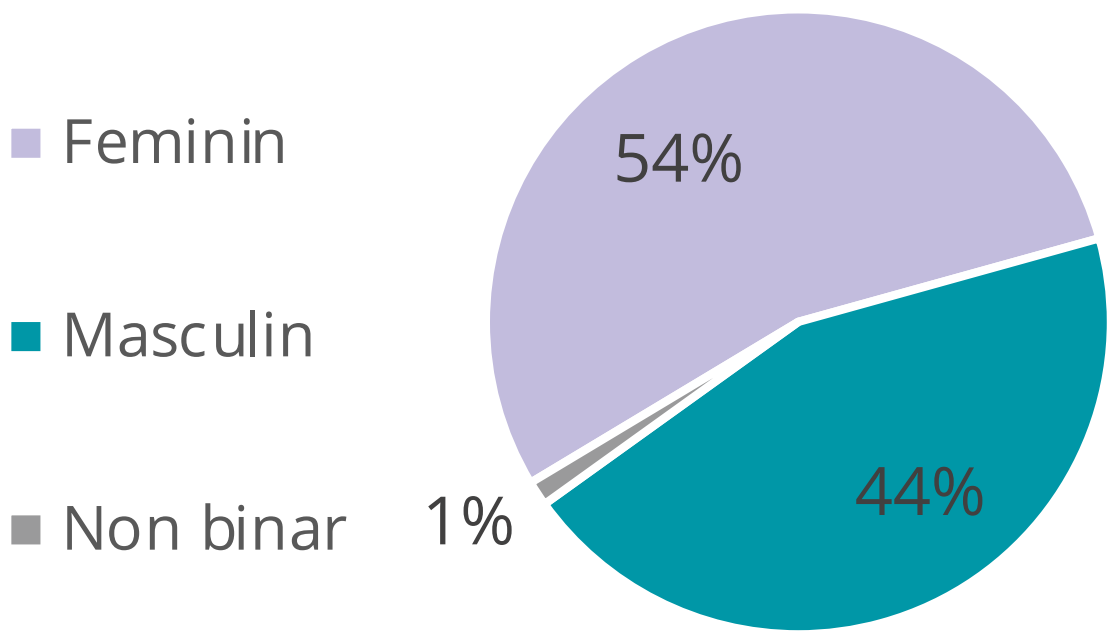
Vârsta

Ce tip de dizabilități ai?

Cu ce gen te identifici?

Ai vizitat până acum Parcul
Natural Văcărești?

DA
80%

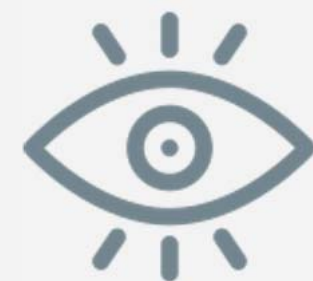

NU
20%

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

DEMOGRAFICE

Ce dizabilități ai? - PNV

De văz: 10

De auz: 2

Locomotorii: 2

Nu am: 137

Reach: 2943 persoane

Likes: 90

Număr participanți alte studii

Shift+Vieti
(9 meserii pt nevăzători)

50 respondenți
(83% grad I – grav)

**Rolul Clubului de
Mobilitate Urbană**

77 respondenți
(63% dizabilități)

**Club de Mobilitate
Urbană - 2017**

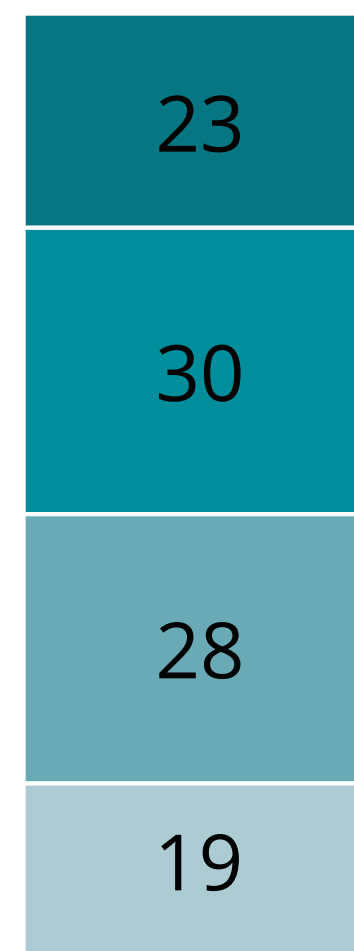
36 respondenți
(100% dizabilități)

Datele sunt prezentate în counts (numărul respondenților)

VIZITE PNV

Când ai fost ultima dată?

- În urmă cu peste 6 luni
- Acum 2-6 luni
- În ultima lună
- În ultima săptămână

Ai vizitat până acum Parcul Natural Văcărești?

DA
80%

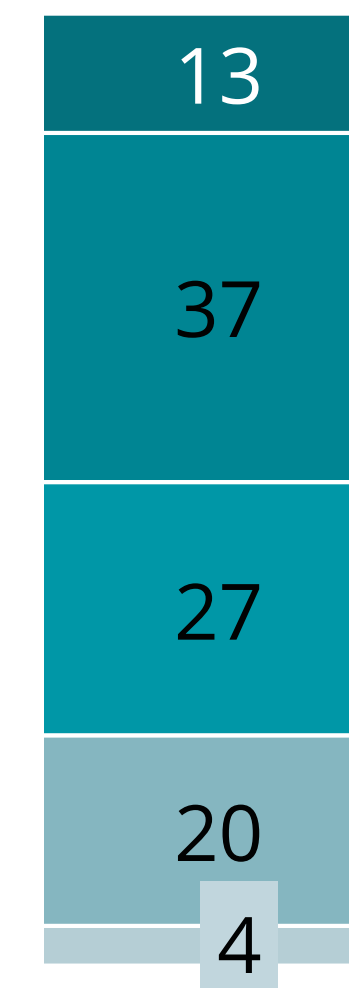
NU
20%

O persoană vizitează în medie parcul **de 2.5 ori pe lună**

Cât de des vizitezi parcul?

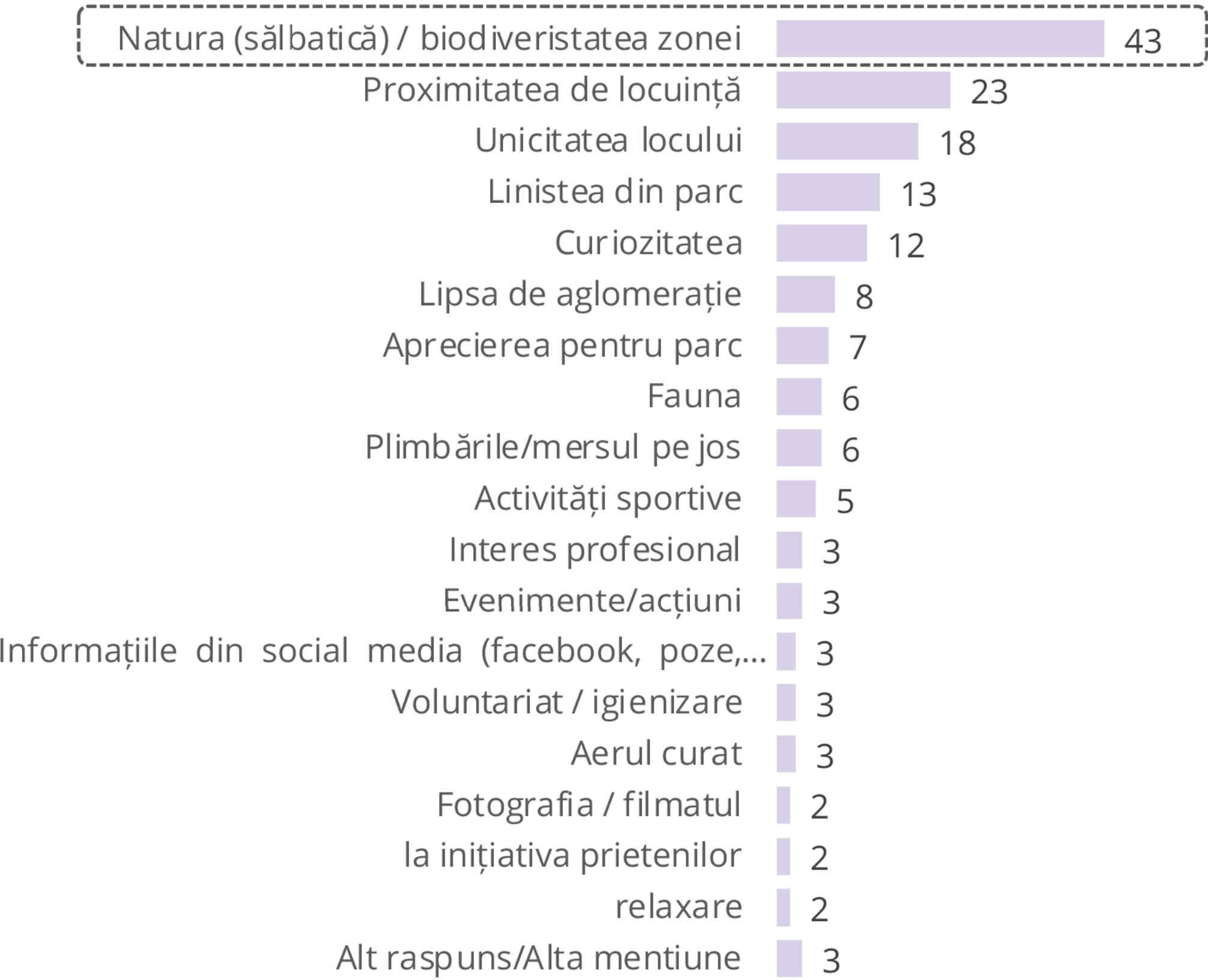
- Am fost o singură dată
- Mai rar de o dată pe lună
- Lunar
- Săptămânal
- Zilnic

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

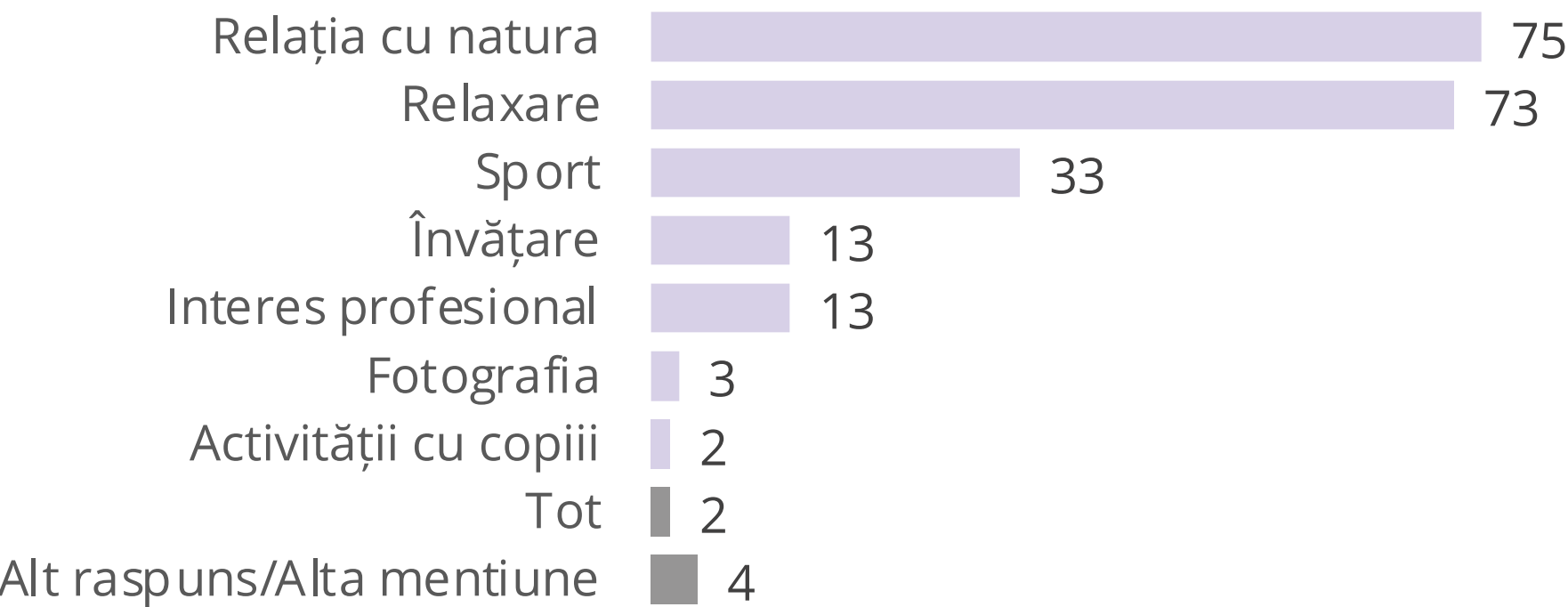
Ce te-a determinat să
alegi să vizitezi parcul?

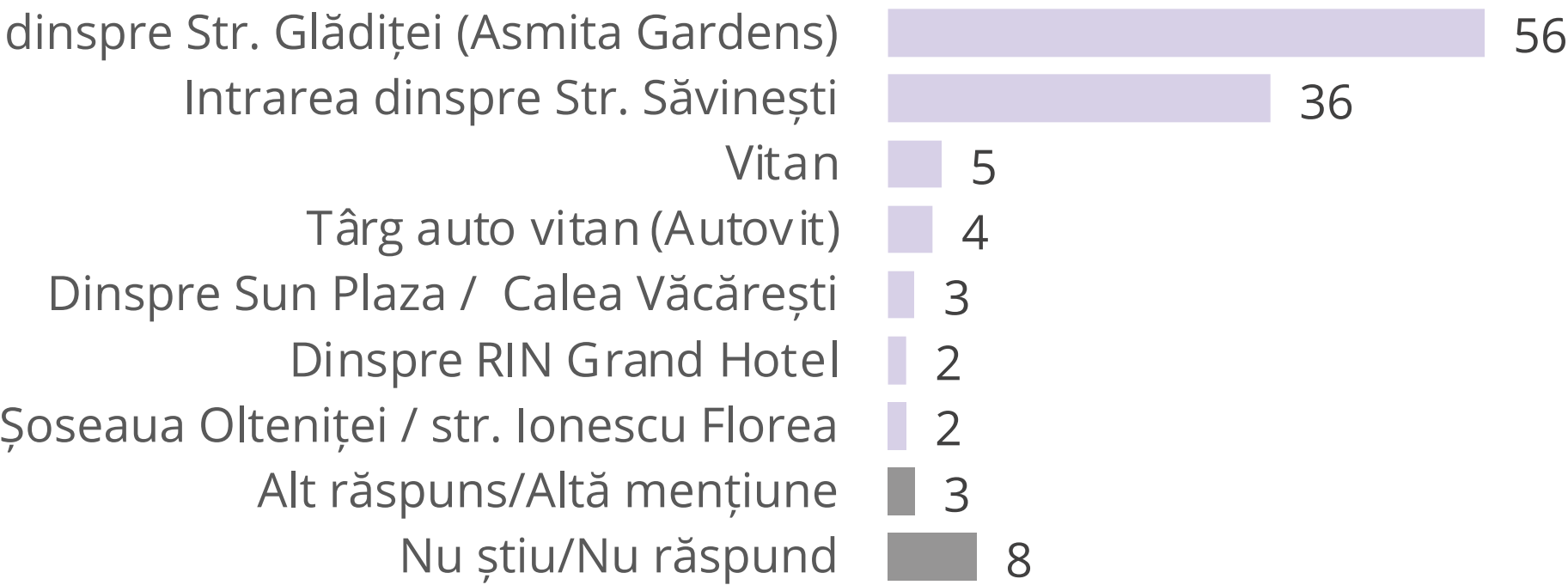
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Care a fost motivul vizitelor?

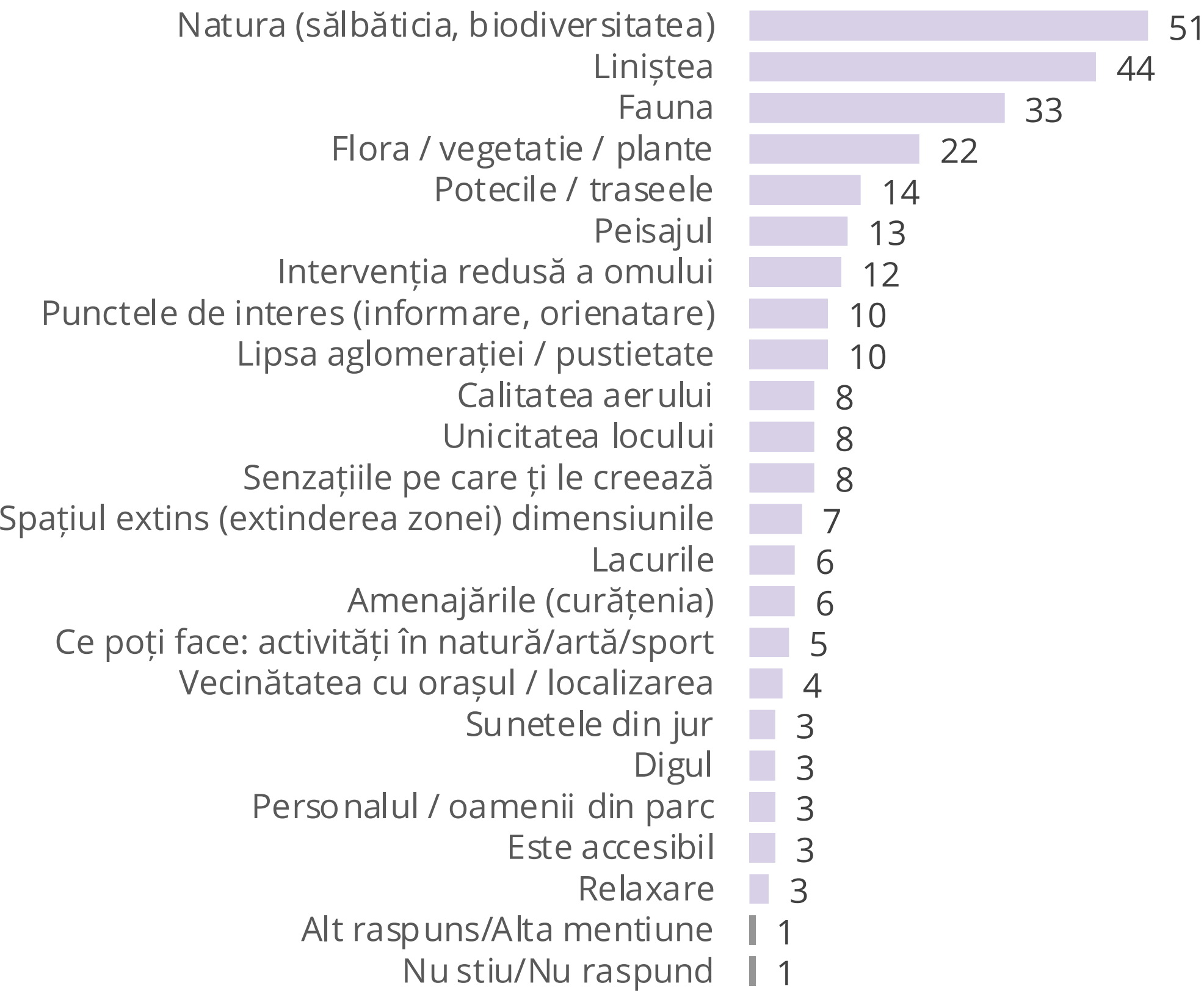
Pe unde accesezi parcul?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Care sunt 3 aspecte care ți-au
plăcut cel mai mult?

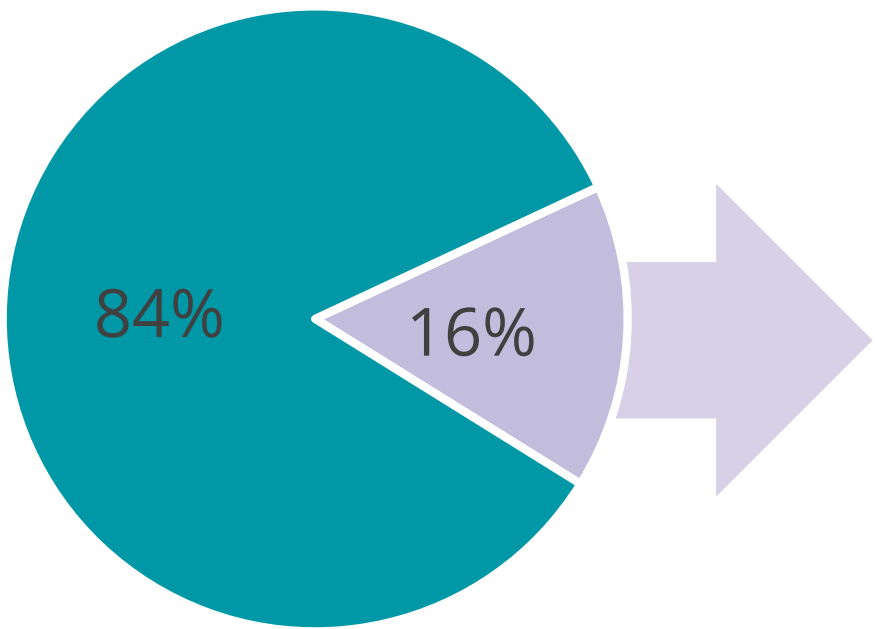
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

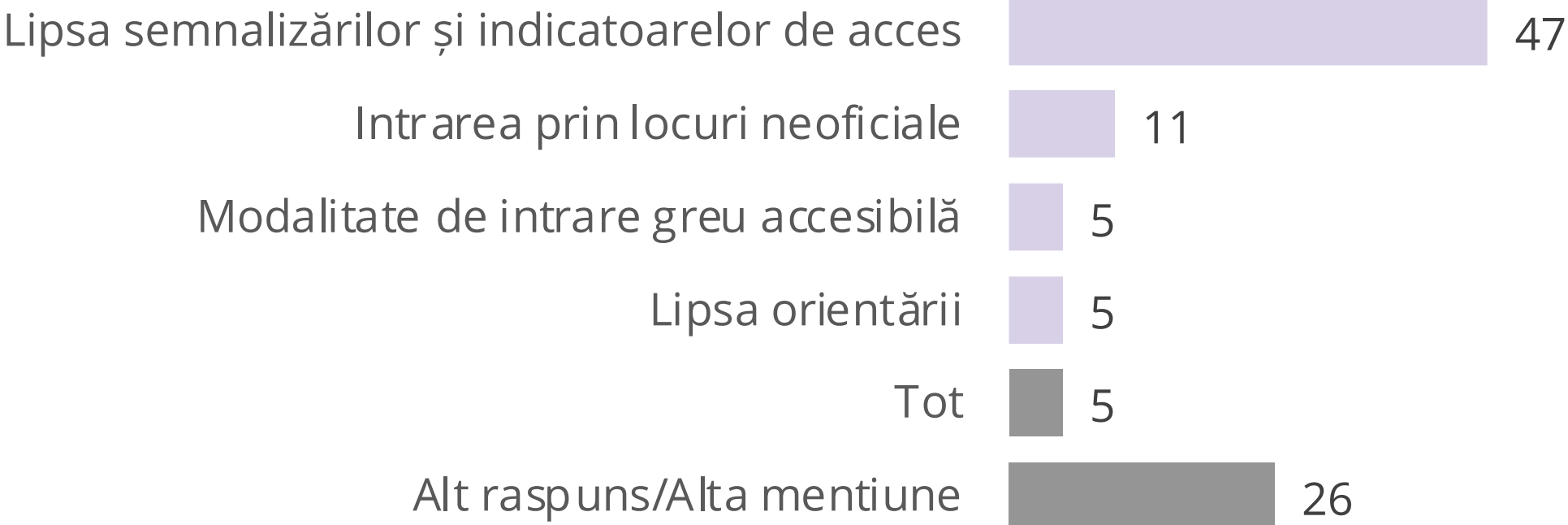
**Ai întâmpinat dificultăți
în găsirea intrării în parc?**

■ Da

■ Nu

Dacă da, care au fost acestea? (Total)

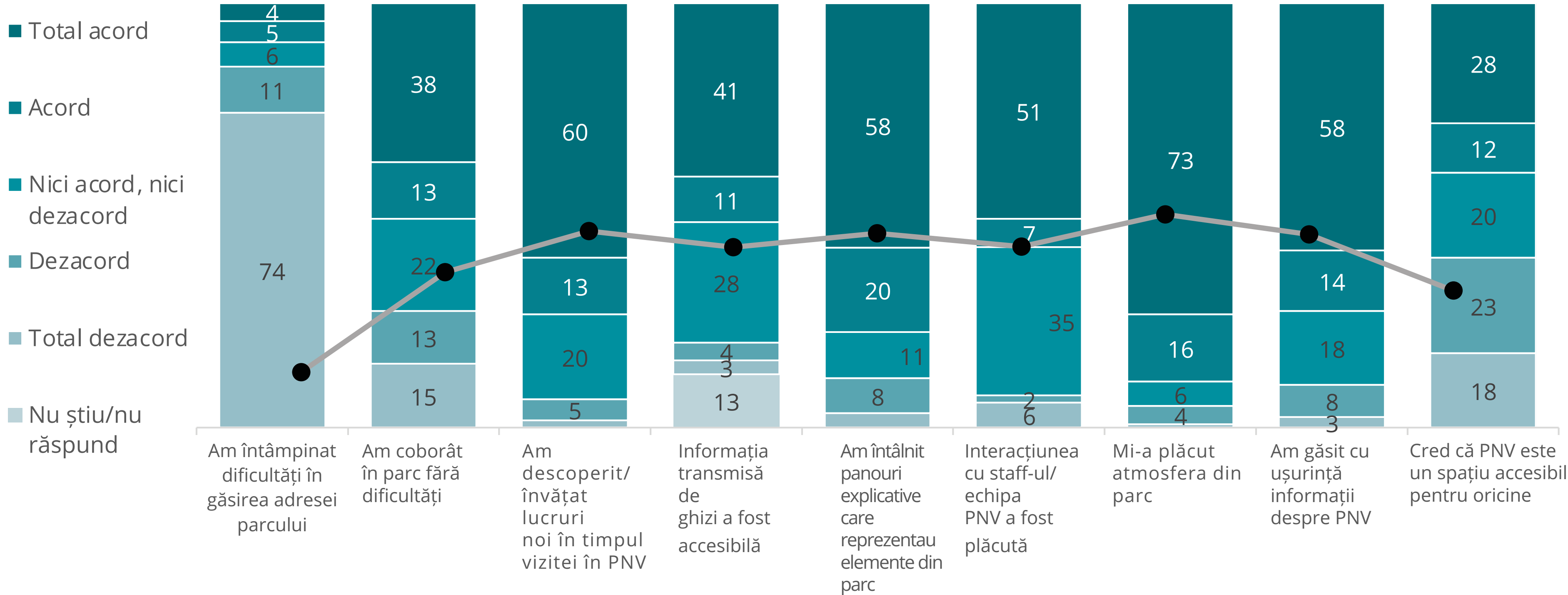

	Total	Vârste			Gen	
		16-30 ani	30-39 ani	40-59 ani	Feminin	Masculin
Lipsa semnalizărilor și indicatoarelor de acces	47%	30%	67%	50%	58%	29%
Intrarea prin locuri neoficiale	11%	20%	0%	0%	17%	0%
Modalitate de intrare greu accesibilă	5%	0%	0%	50%	8%	0%
Lipsa orientării	5%	10%	0%	0%	0%	14%
Tot	5%	0%	17%	0%	0%	14%
Alt raspuns/Altă mențiune	26%	40%	17%	0%	17%	43%

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Cum ai evalua...?

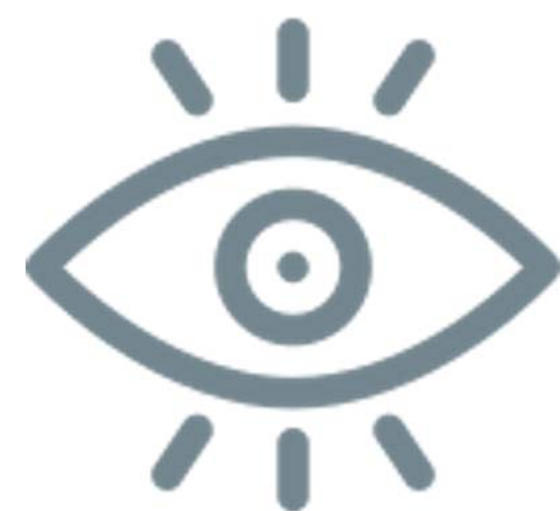

Atenție! Prima afirmație este negativă!

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Ce simțuri folosești cel mai des
pentru a te orienta în parc?

Văz: 98%

Auz: 48%

Olfactiv: 15%

Tactil: 13%

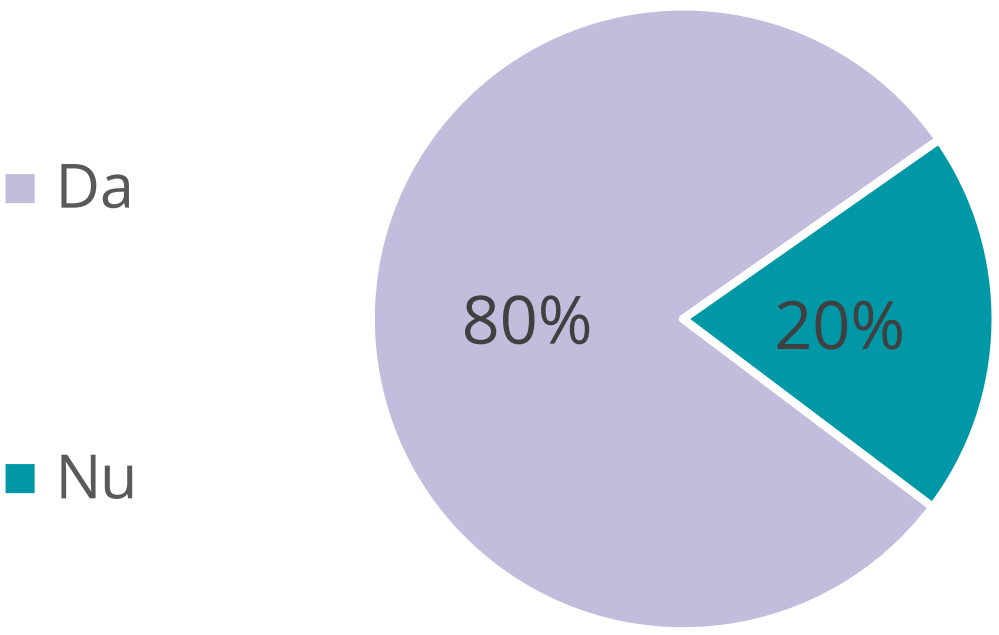

Gustativ: 2%

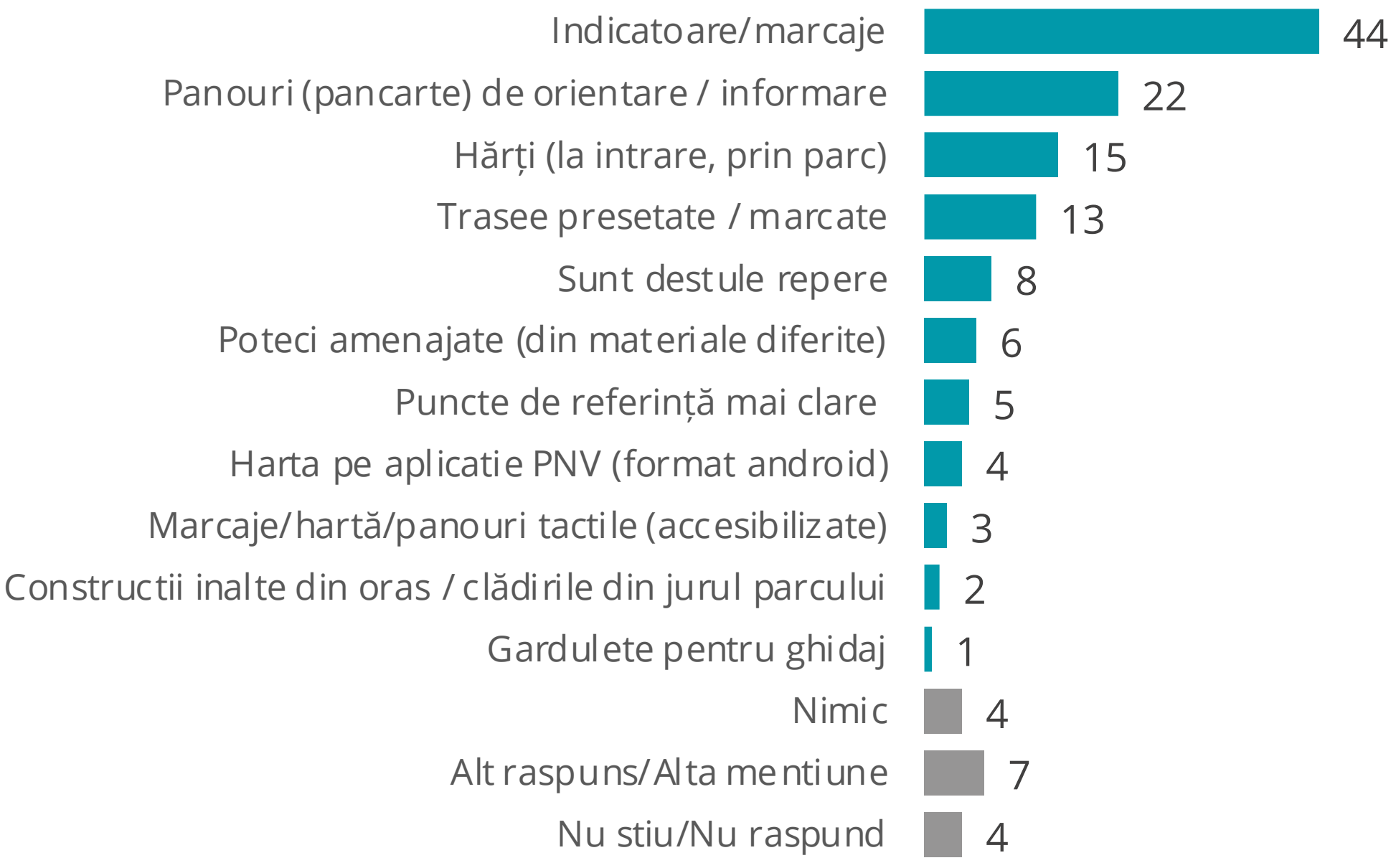
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Te-ai putut orienta ușor prin parc?

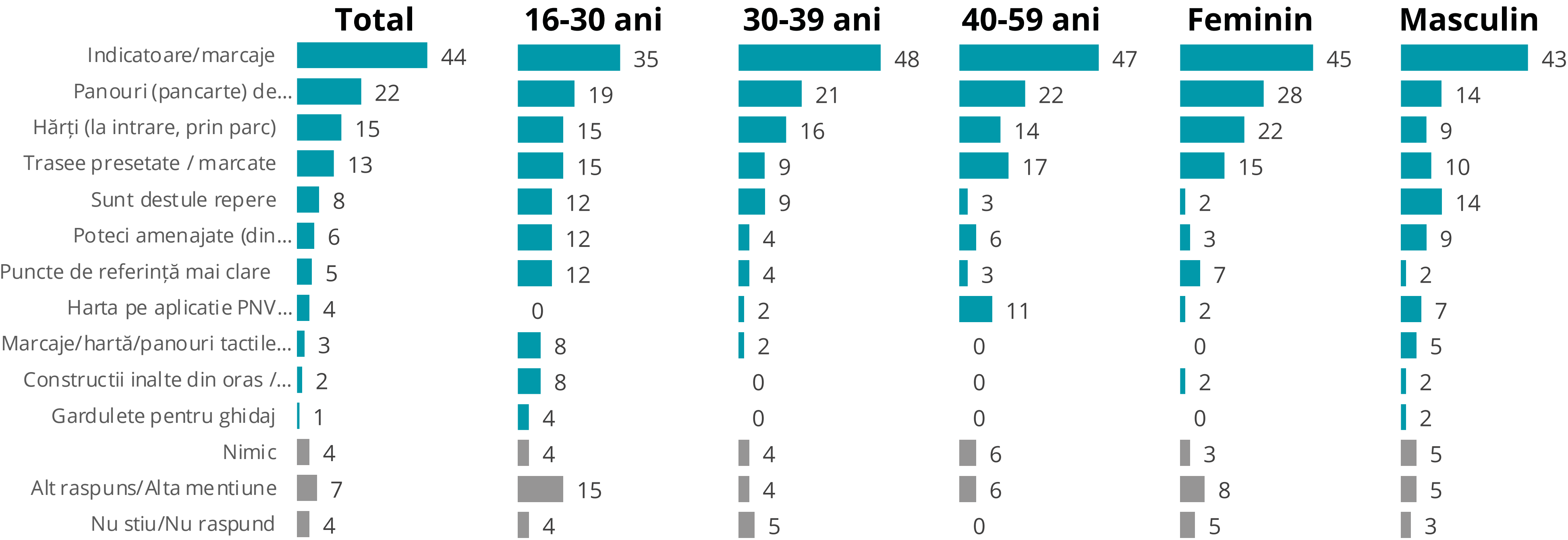
Ce te-ar ajuta să-ți creezi repere mai ușor în orientarea prin parc?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

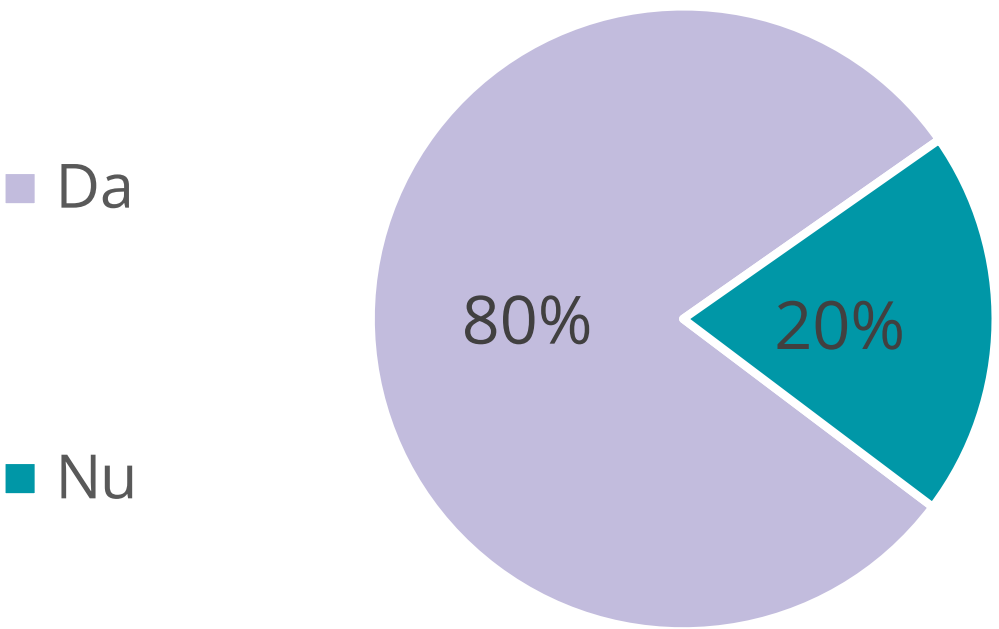
Ce te-ar ajuta să-ți creezi repere
mai ușor în orientarea prin parc?

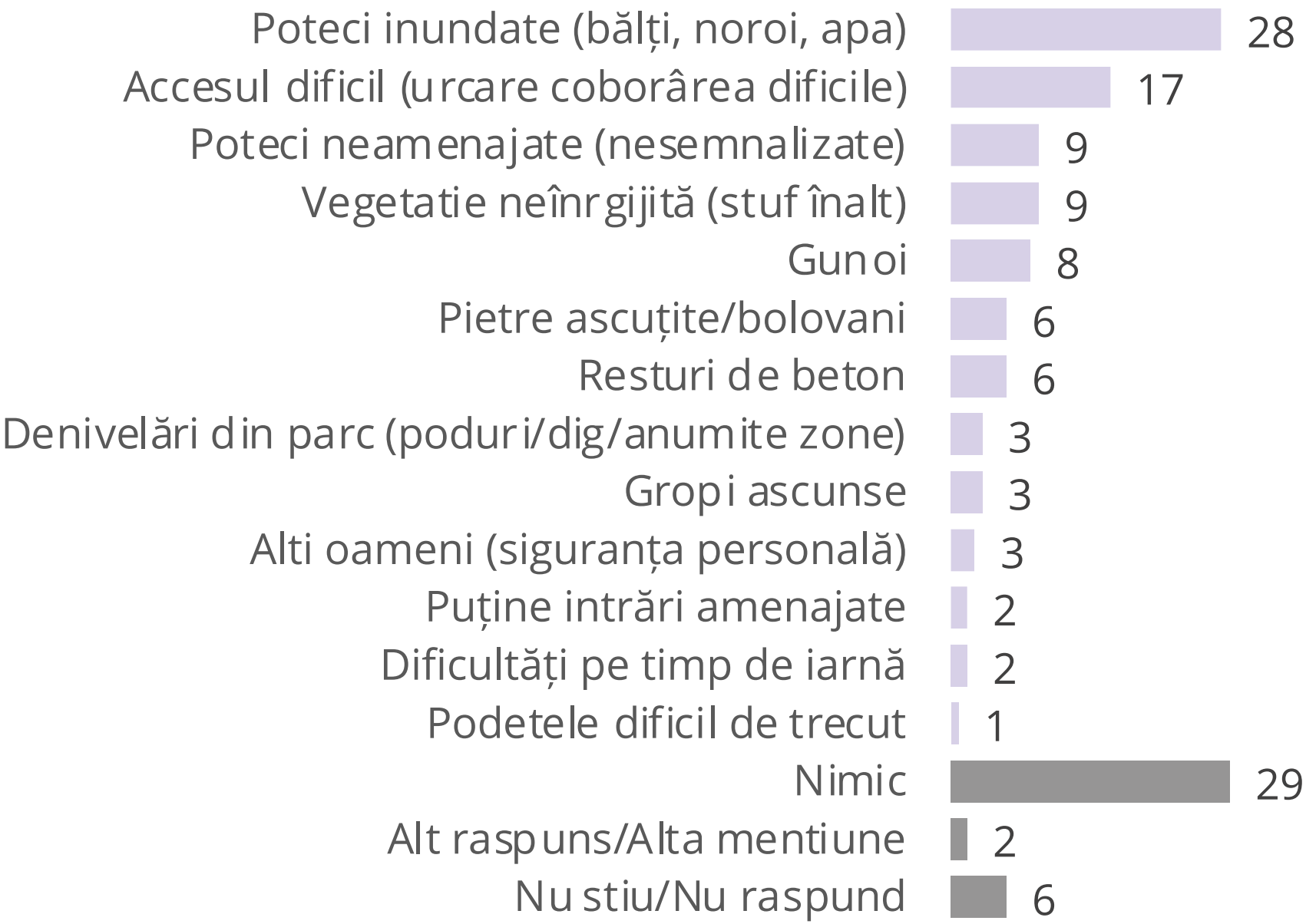
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Te-ai putut orienta ușor prin parc?

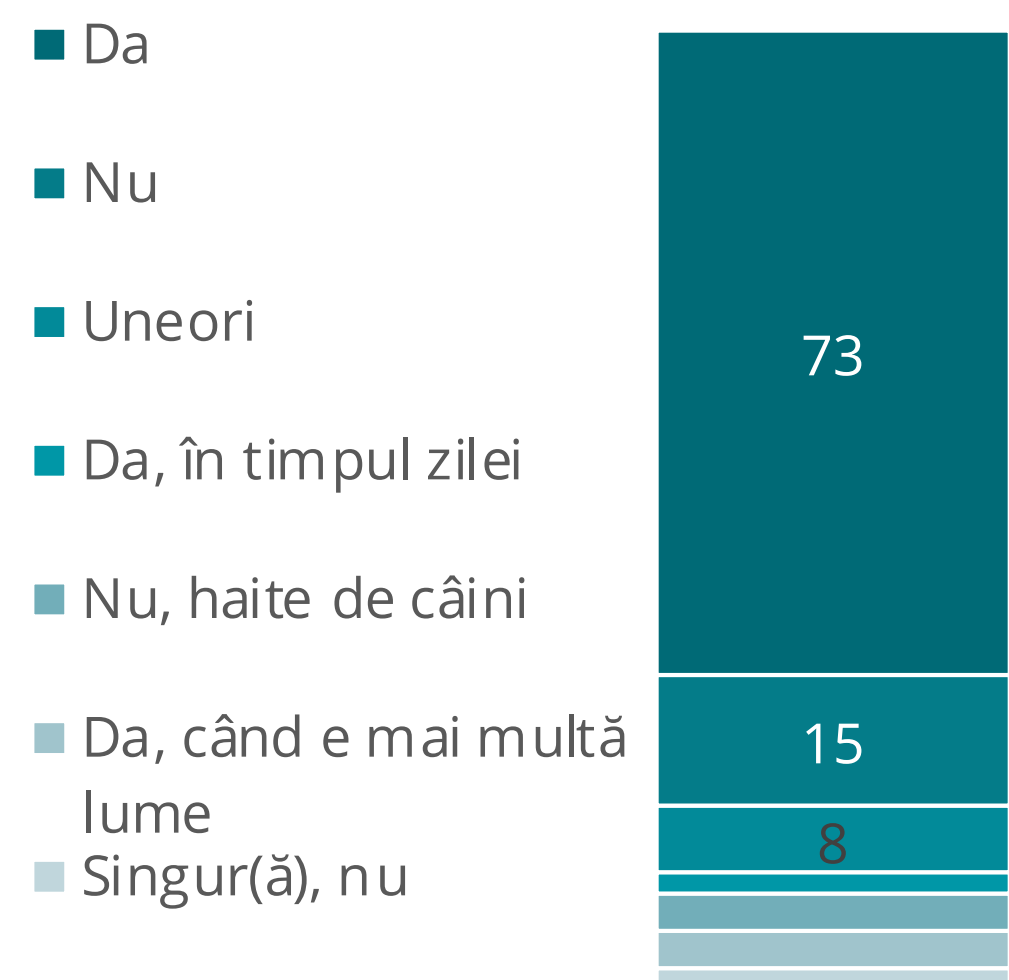
Ce obstacole fizice ai întâlnit în plimbarea prin parc?

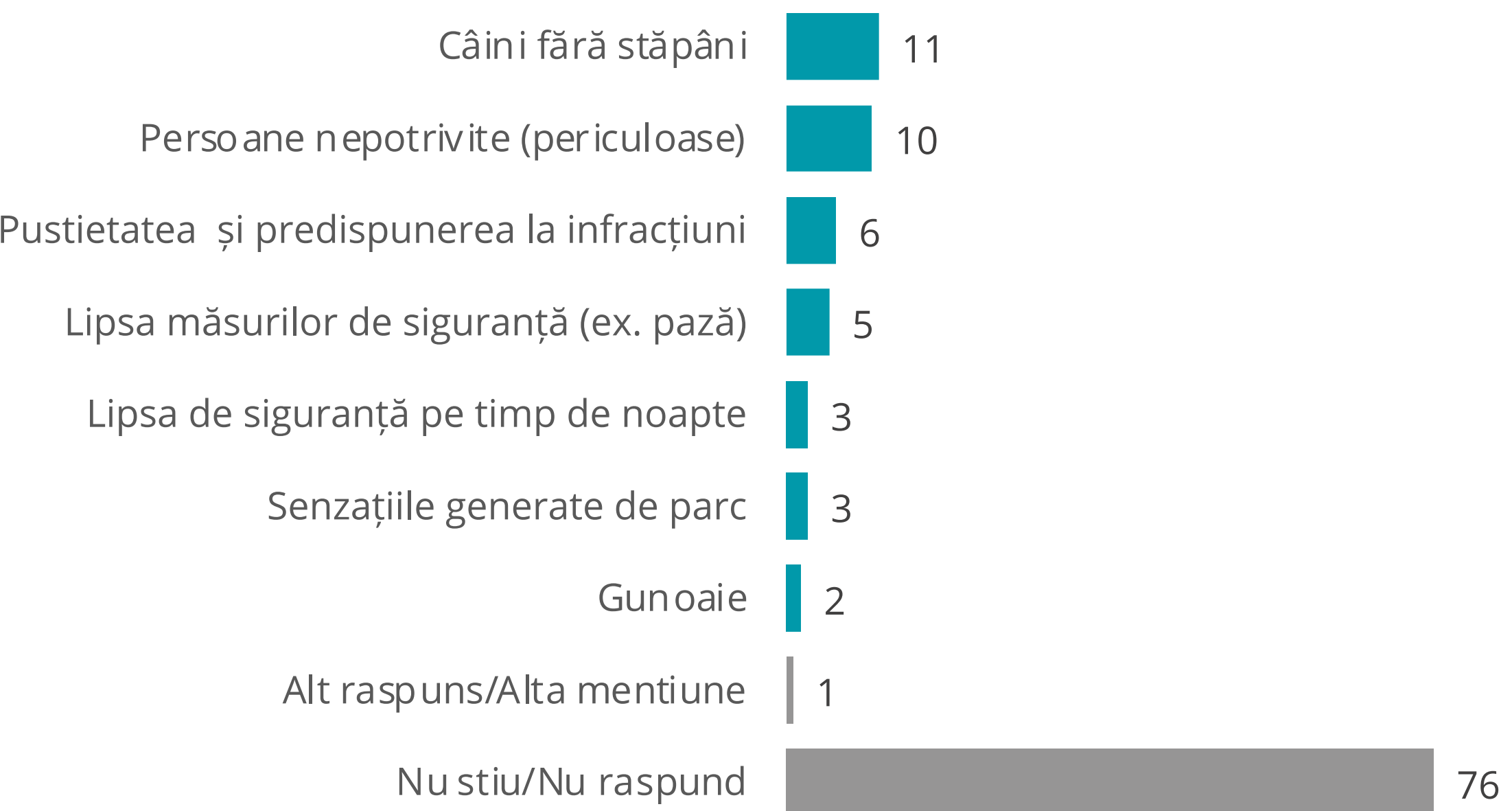
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Te-ai simțit în siguranță în timpul vizitei prin parc?

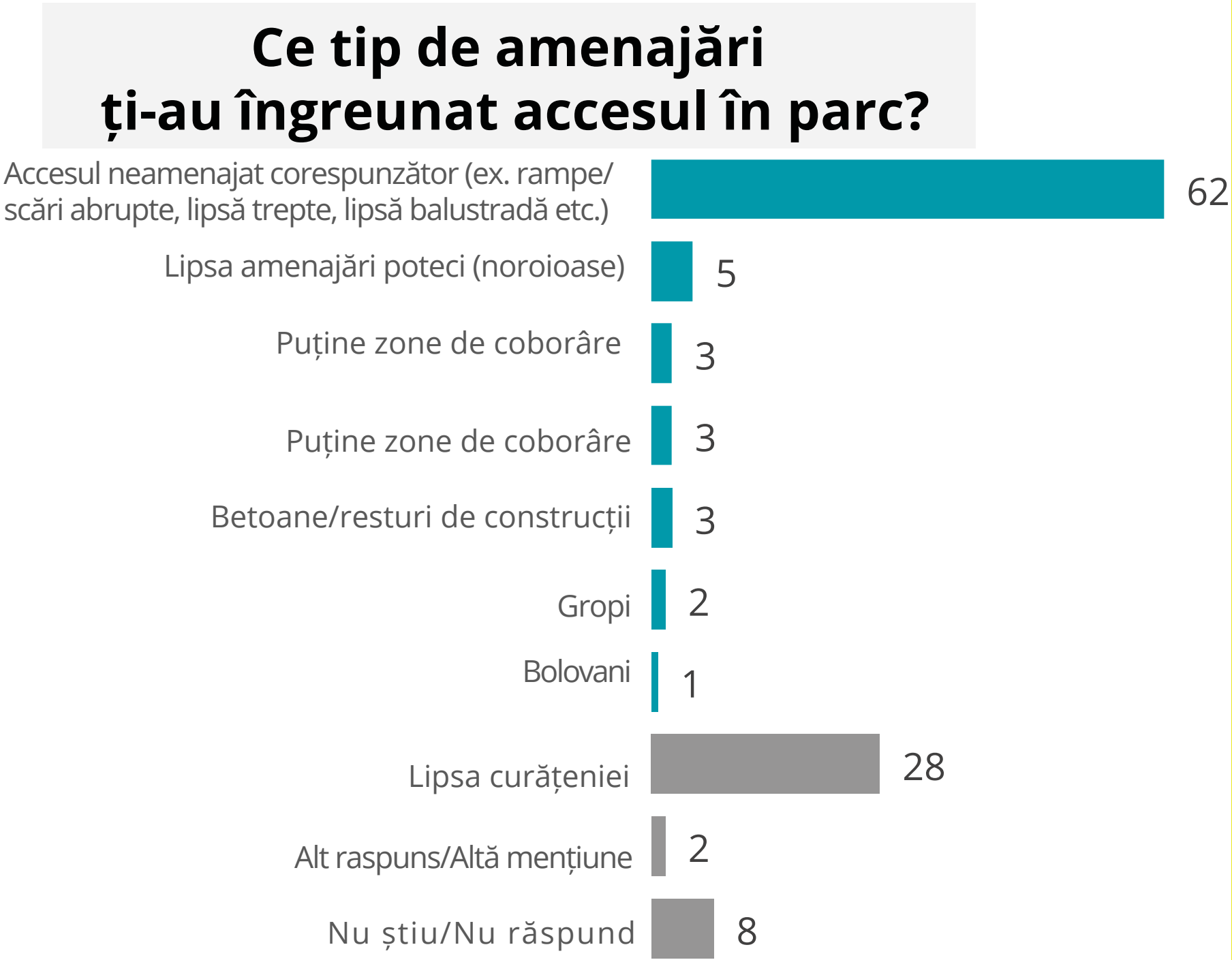
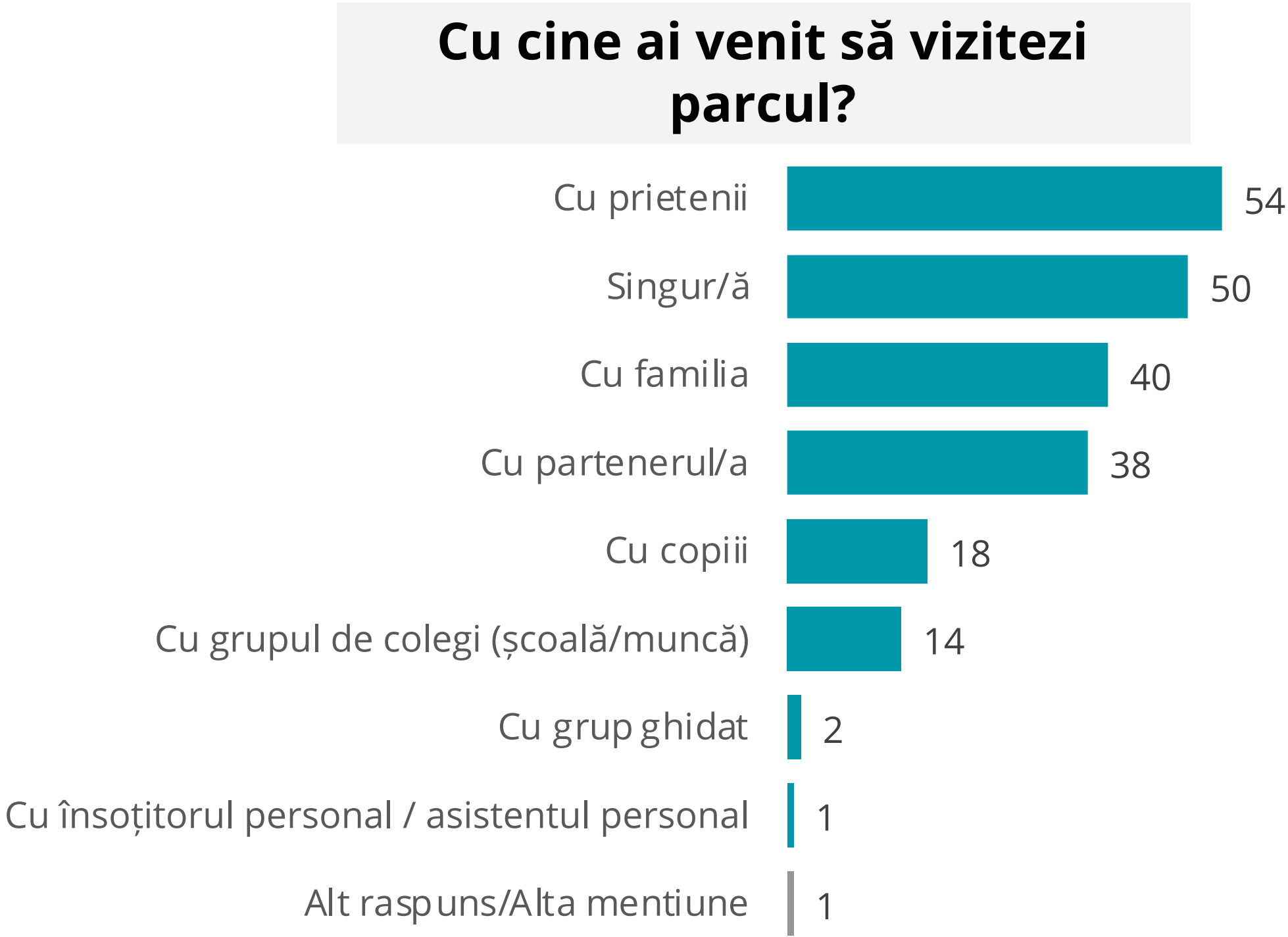

Dacă nu, care au fost motivele?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

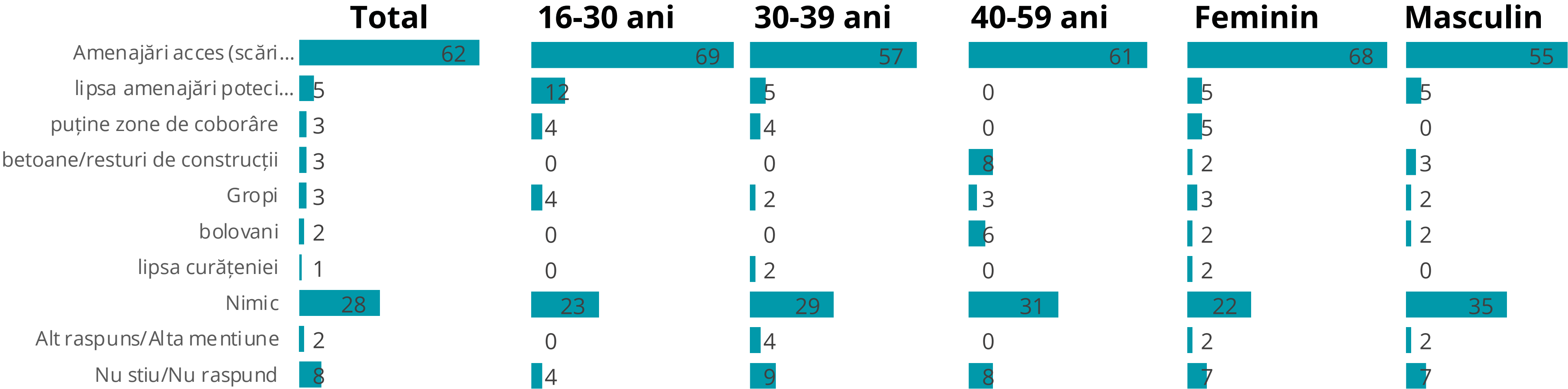
VIZITE PNV

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

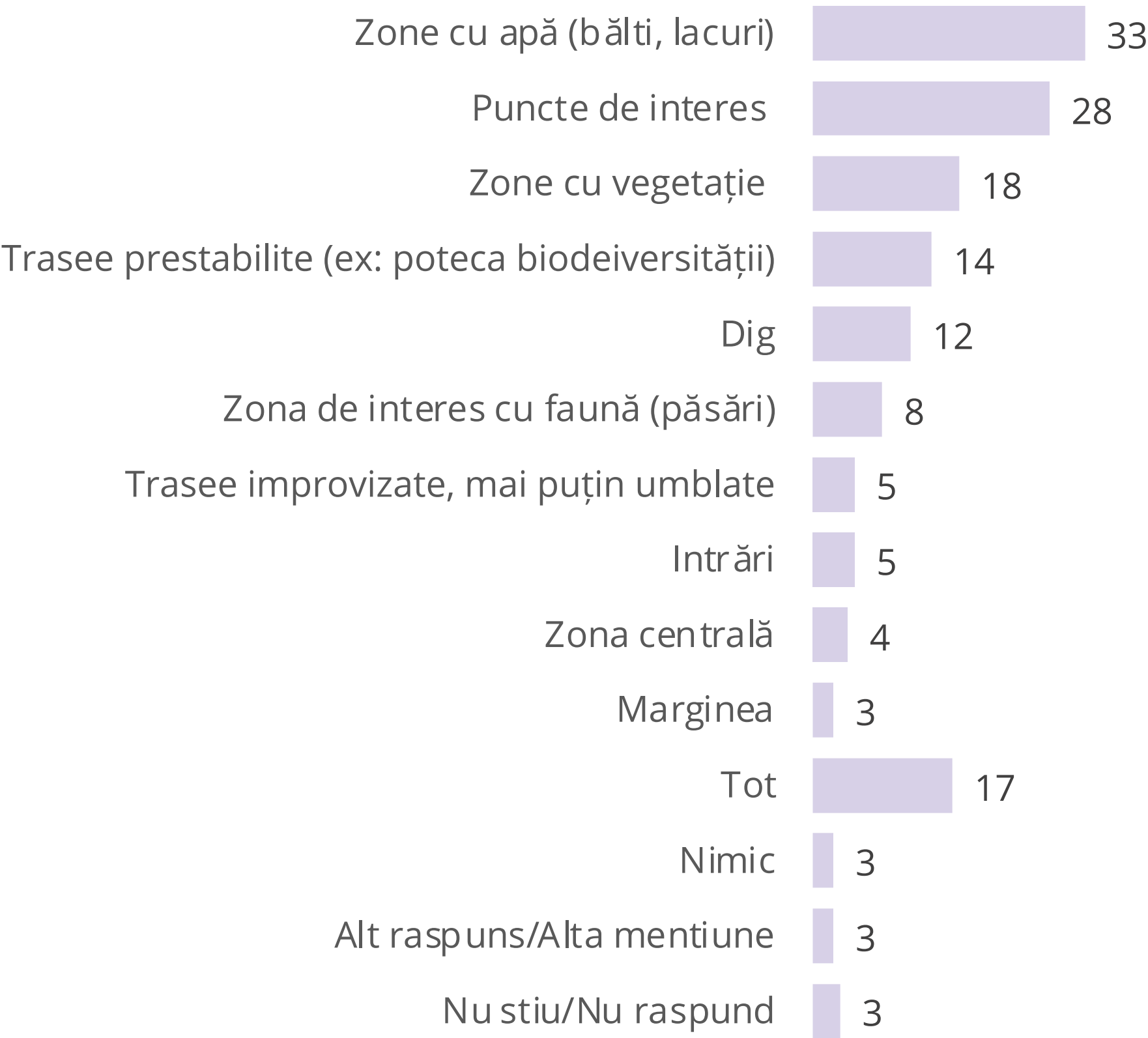
Ce tip de amenajări
ți-au îngreunat accesul în parc?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

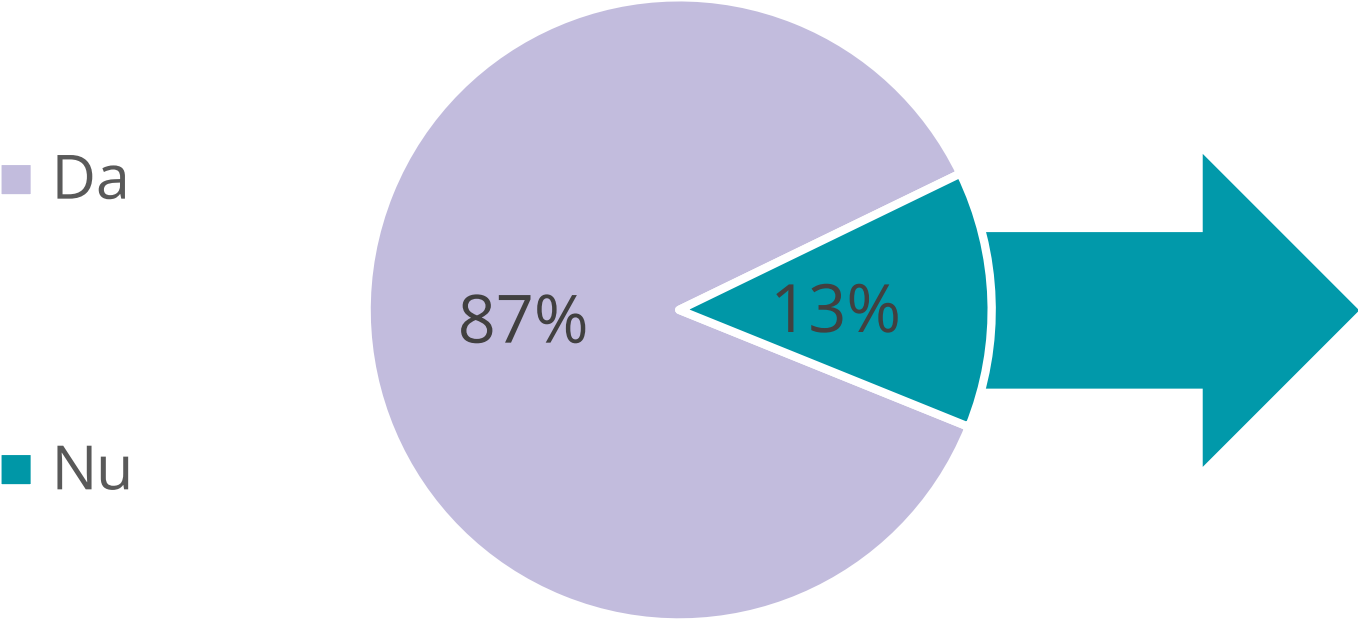
Care sunt zonele preferate de vizitat în parc natural Văcărești?

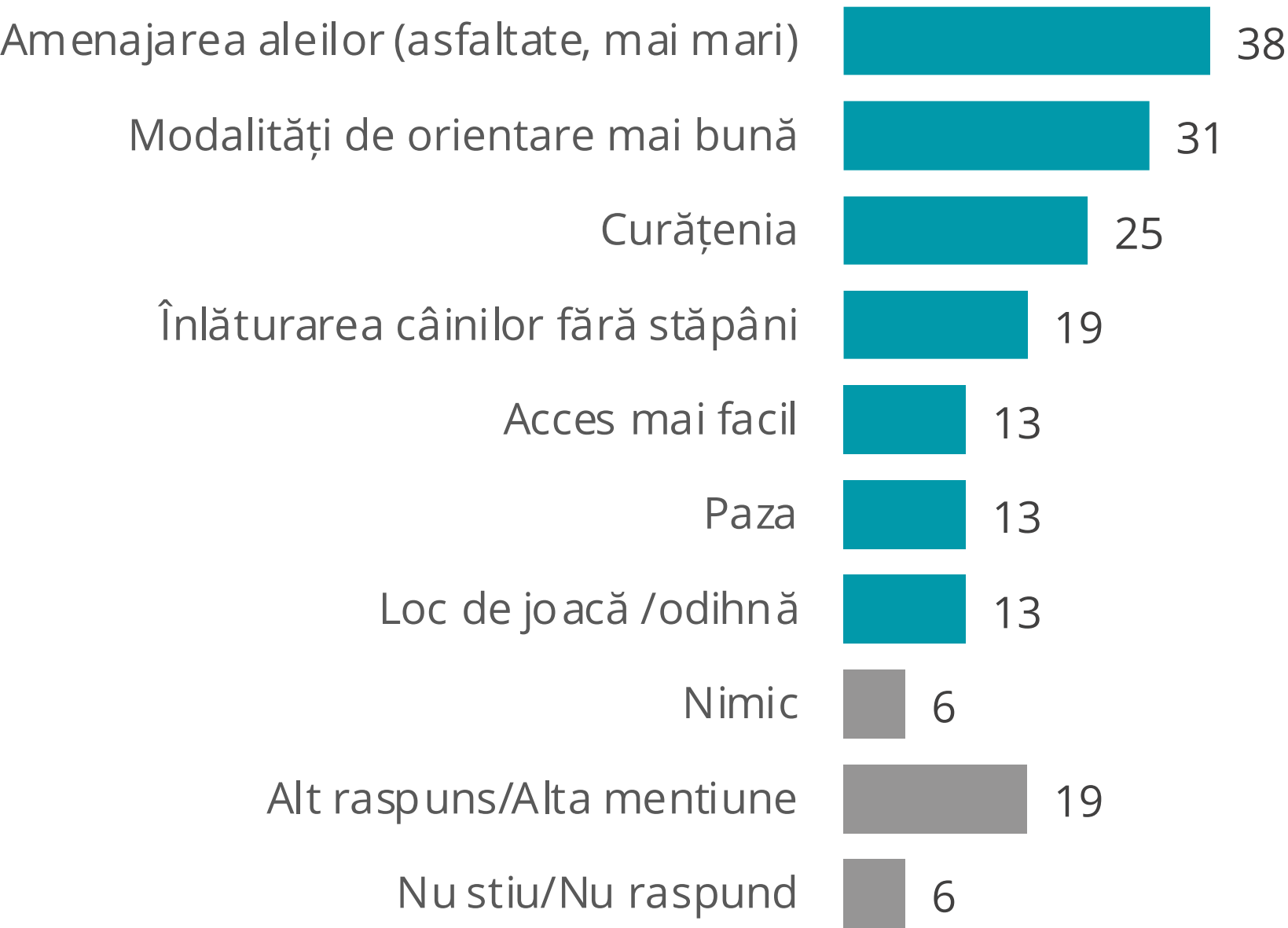
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

Parcul este potrivit și pt a
veni la plimbări cu copiii?

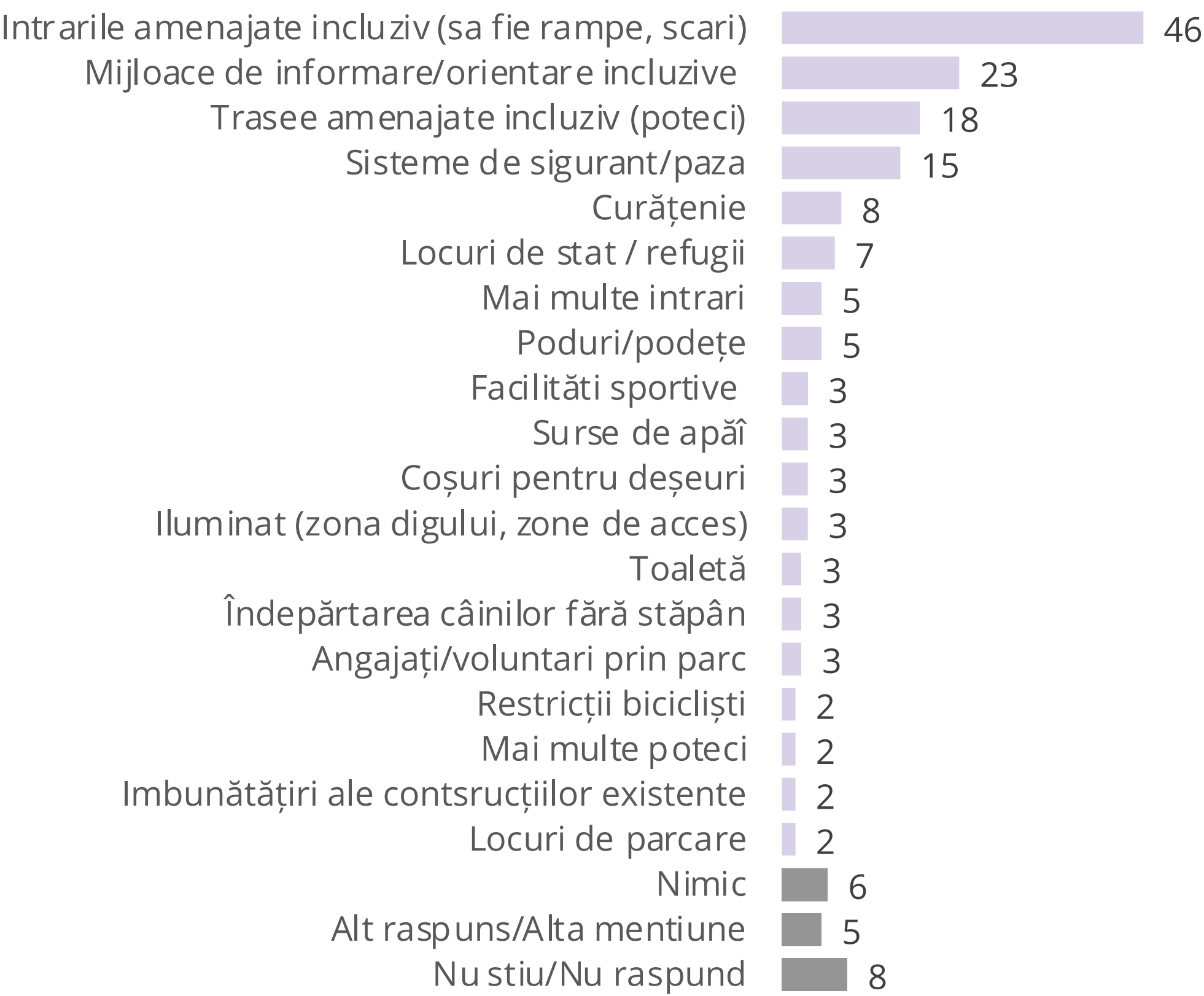
Dacă nu, numește 3 elemente de
care ar avea nevoie pentru a fi.

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

VIZITE PNV

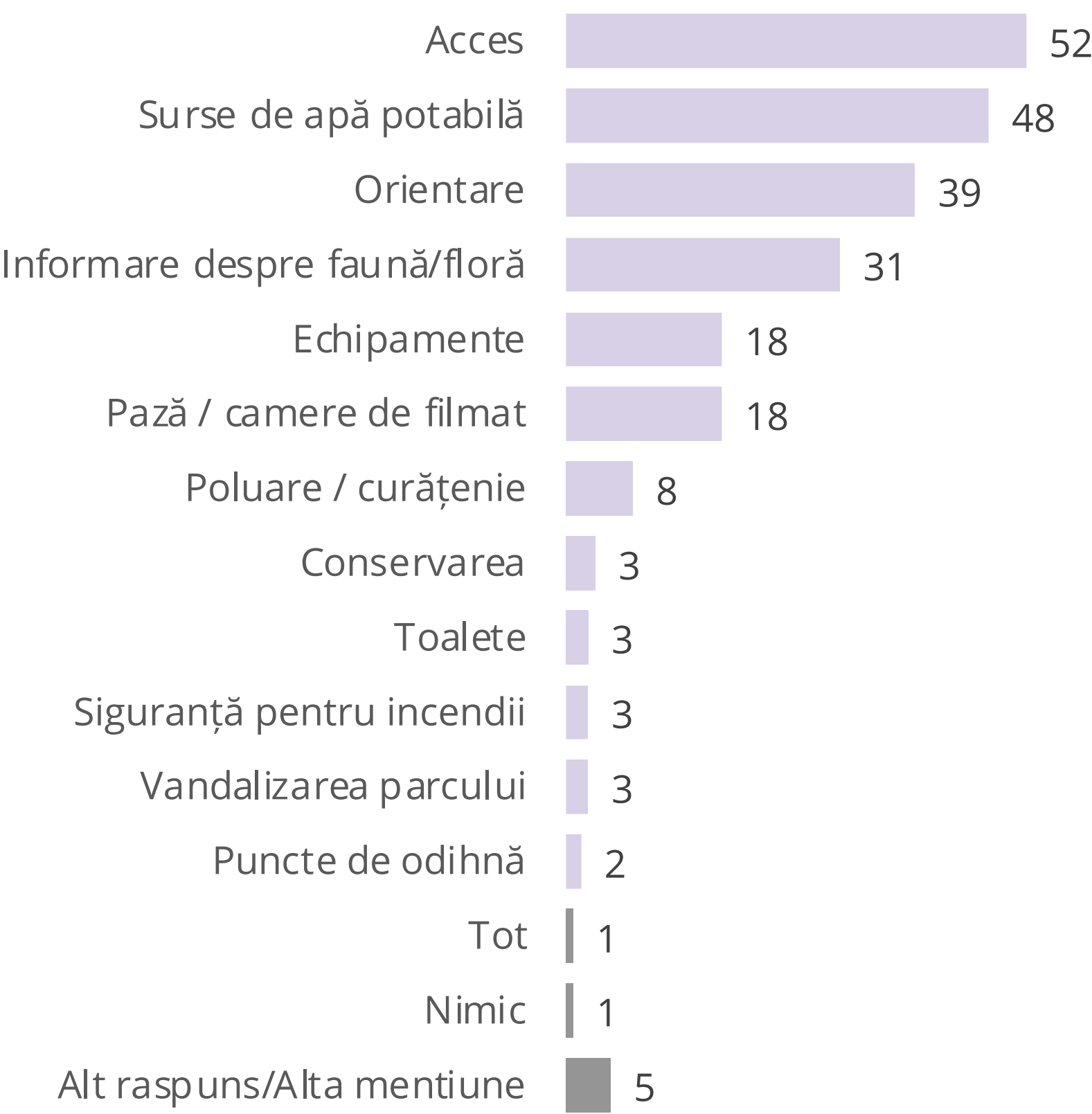
Ce îmbunătățiri crezi că ar putea fi
utile în accesibilizarea parcului?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

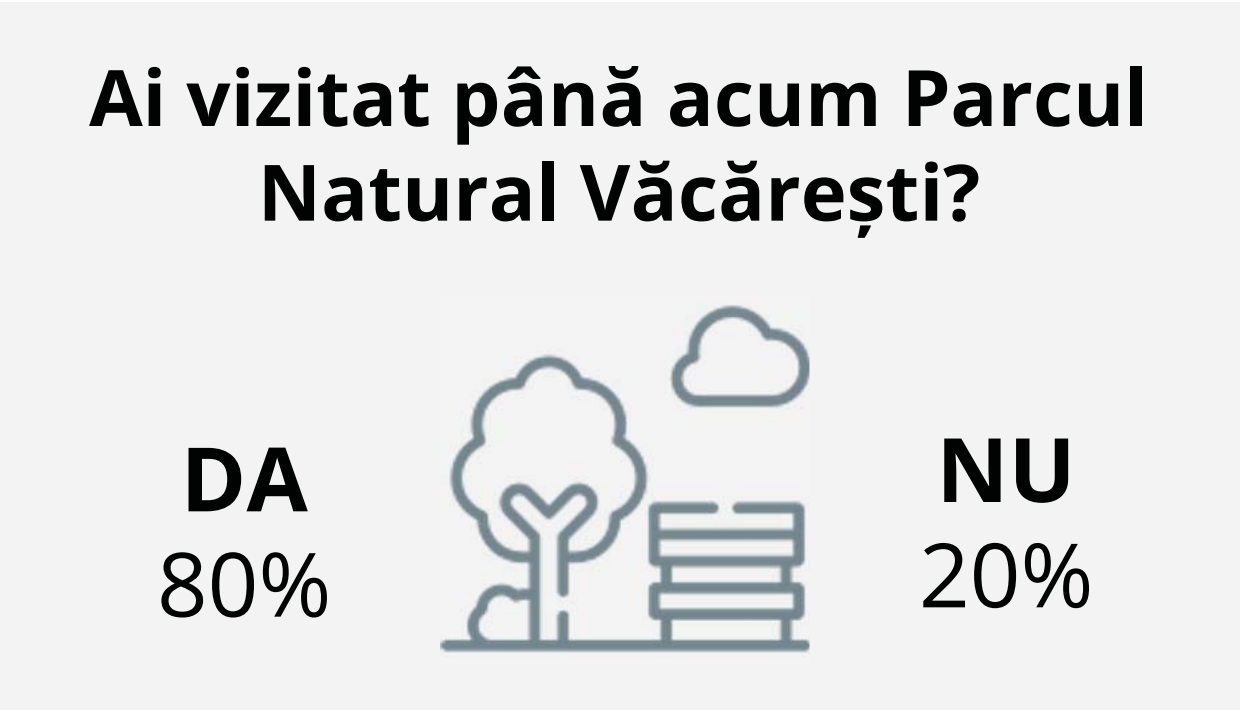
VIZITE PNV

Pe ce paliere crezi că sunt cele mai mari probleme?

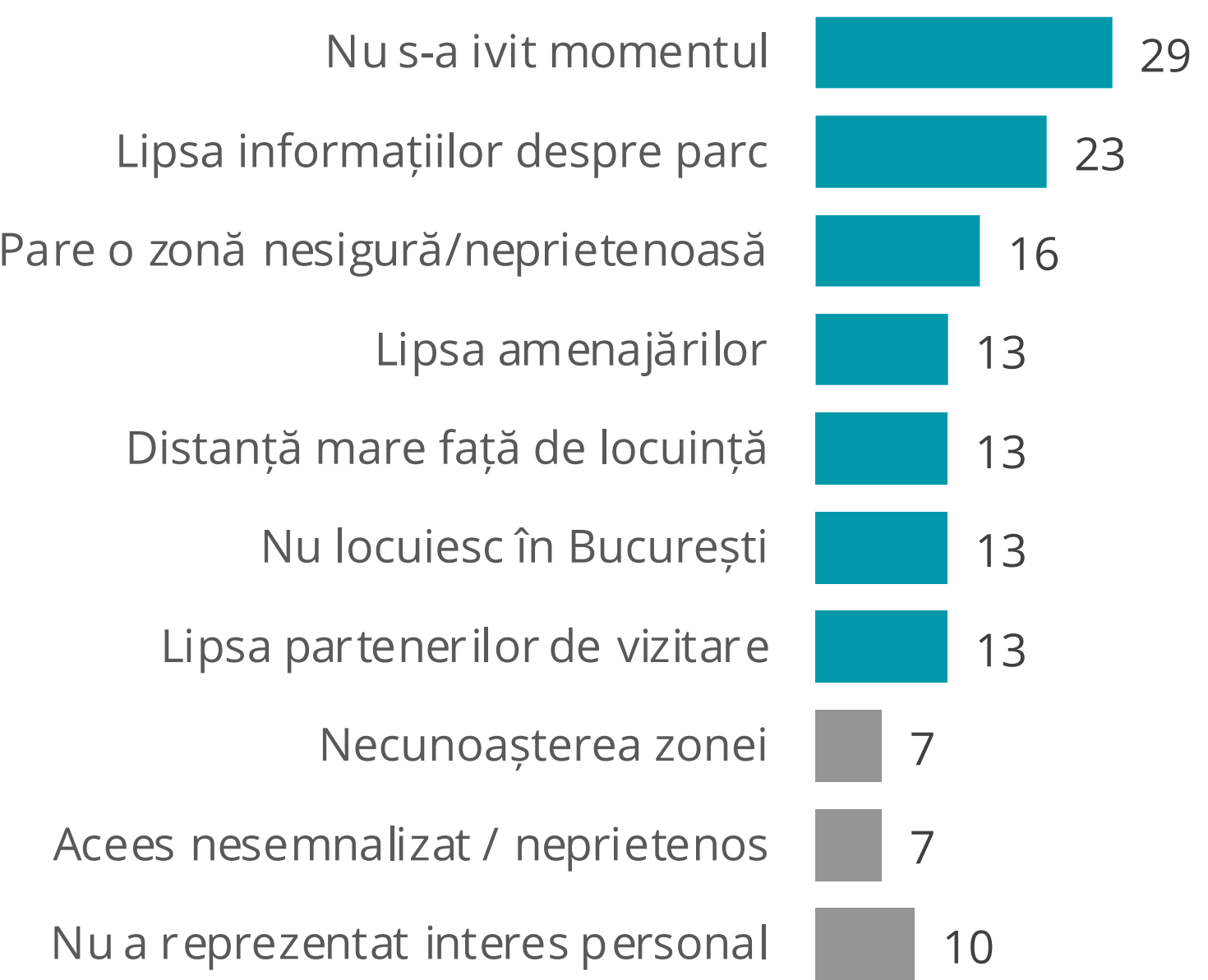

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

NON-VIZITE PNV

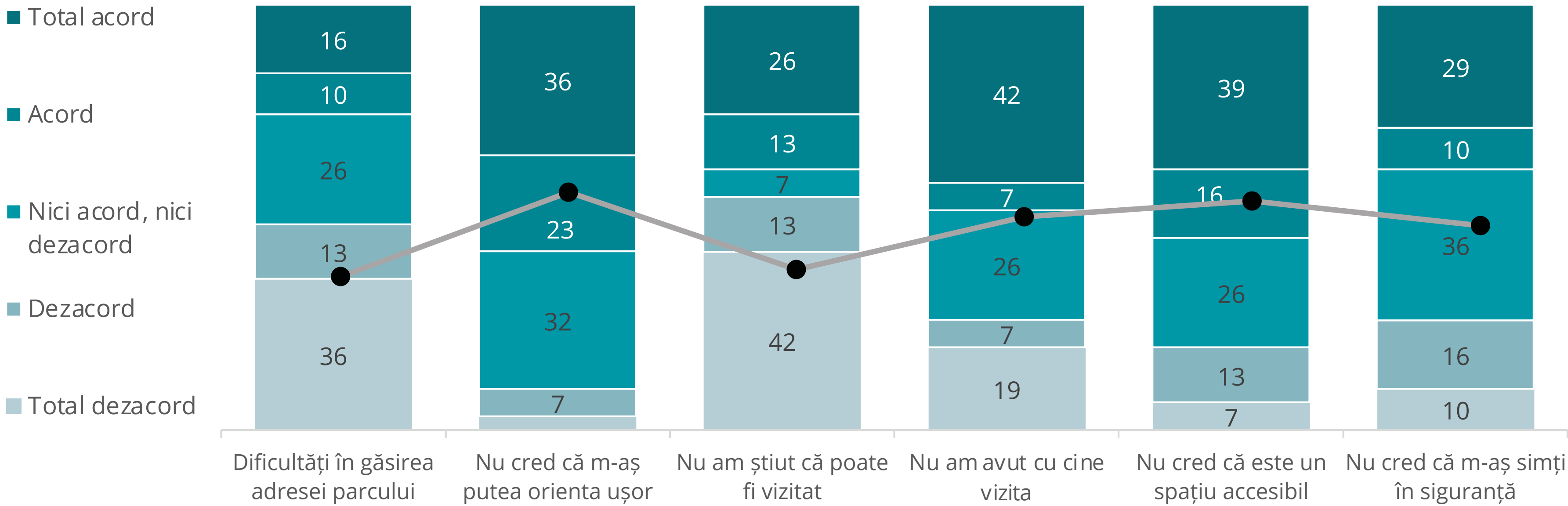
Care au fost motivele pentru care nu ai vizitat parcul?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

NON-VIZITE PNV

Cum ai evalua...?

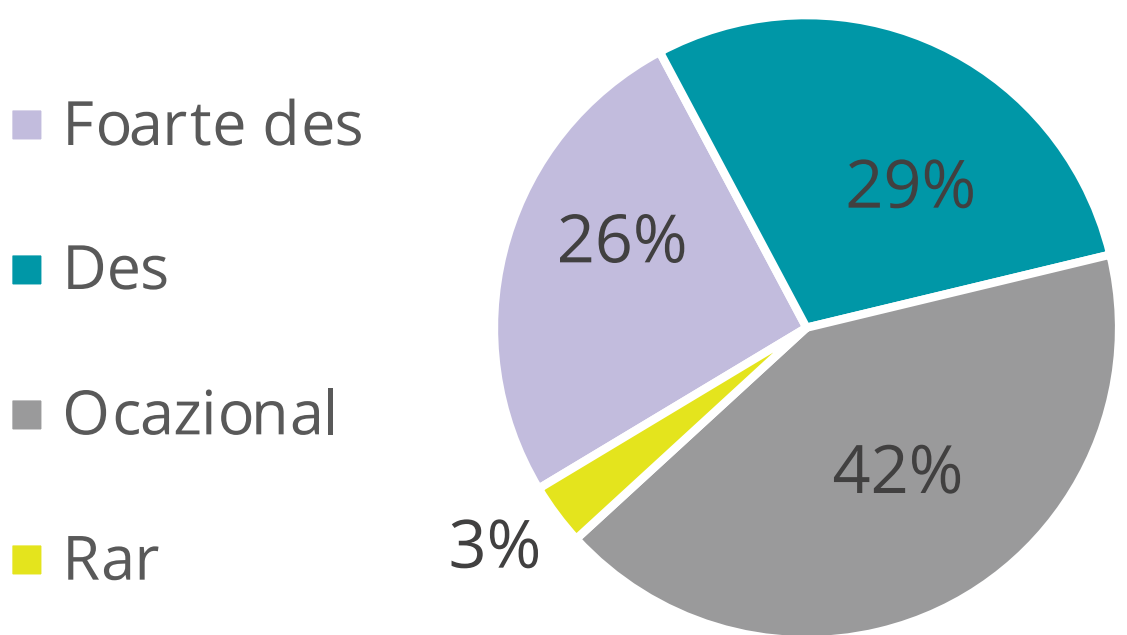

Atenție! Afirmatiile sunt negative. Cu cât este mai mare media, cu atât evaluarea este mai slabă.

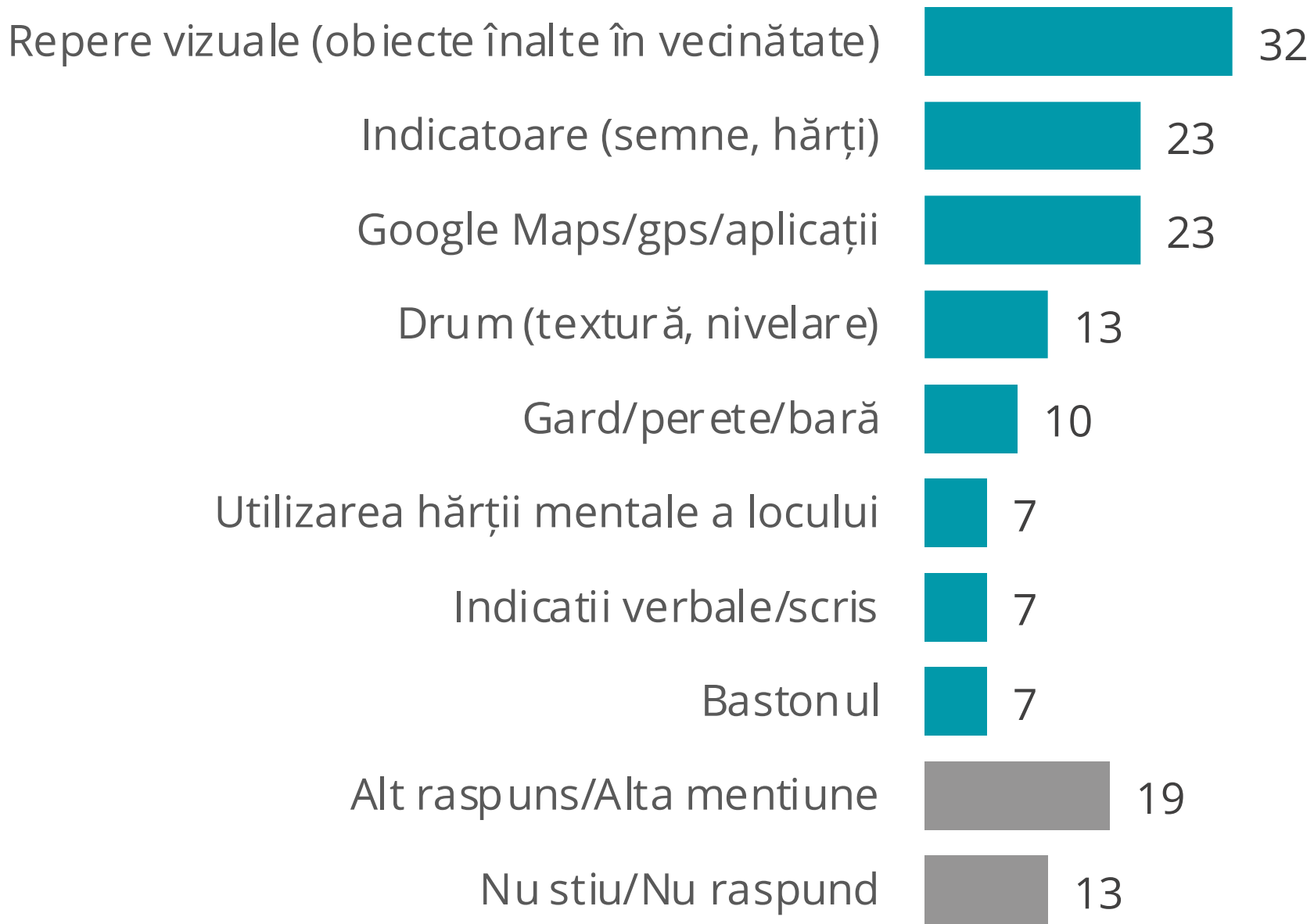
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

NON-VIZITE PNV

Cât obișnuiești să petreci timp în spații deschise?

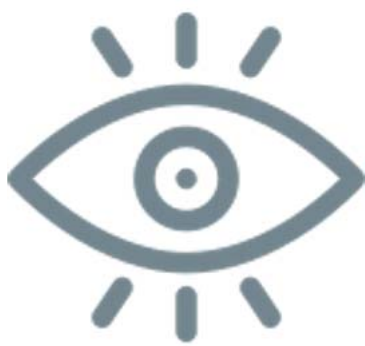
Cum îți stabilești repere în orientarea spațială în zone deschise precum PNV?

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

NON-VIZITE PNV

Ce simțuri folosești cel mai
des pentru a te orienta?

Văz: 87%

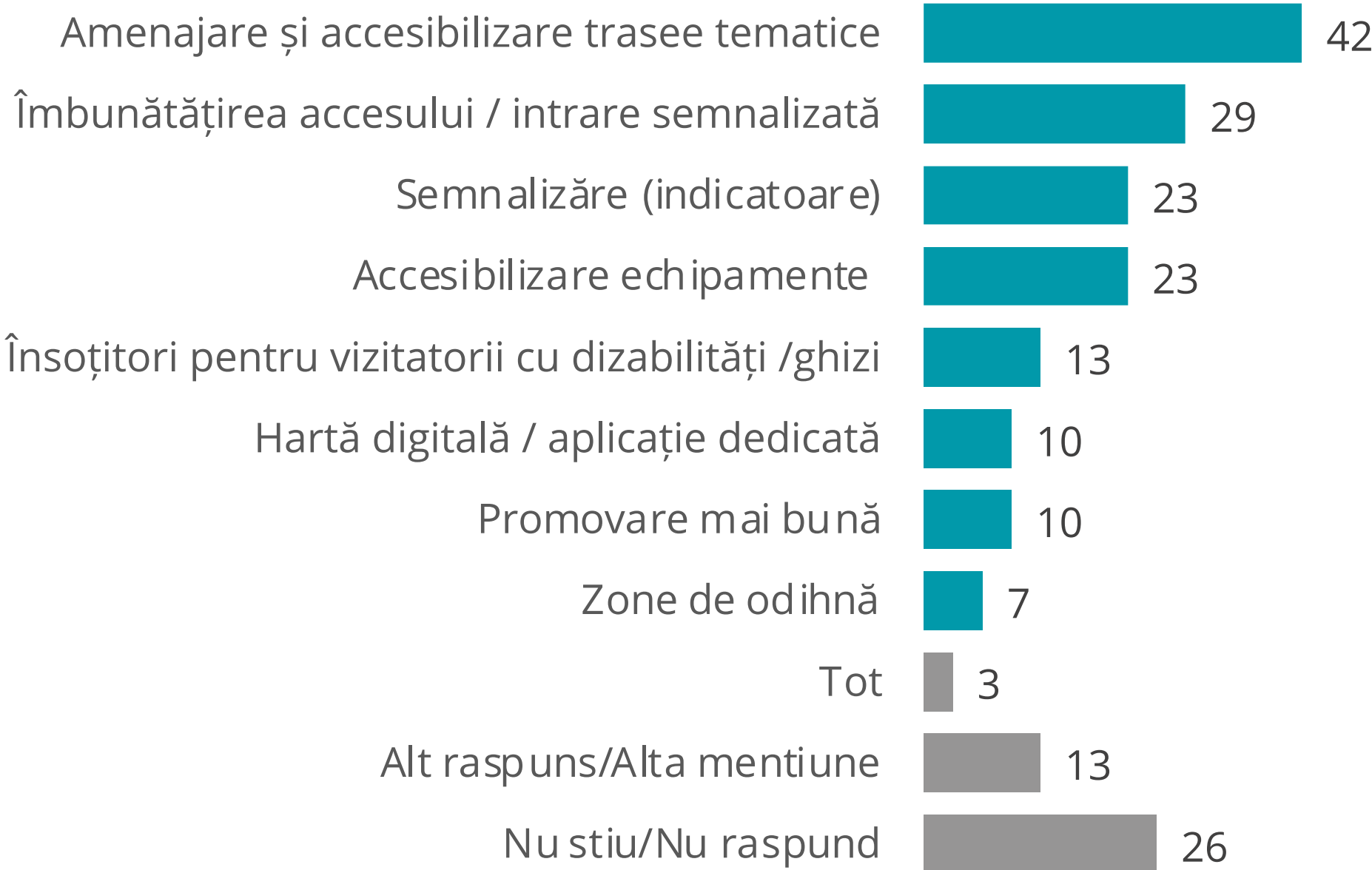

Auz: 10%

Tactil: 3%

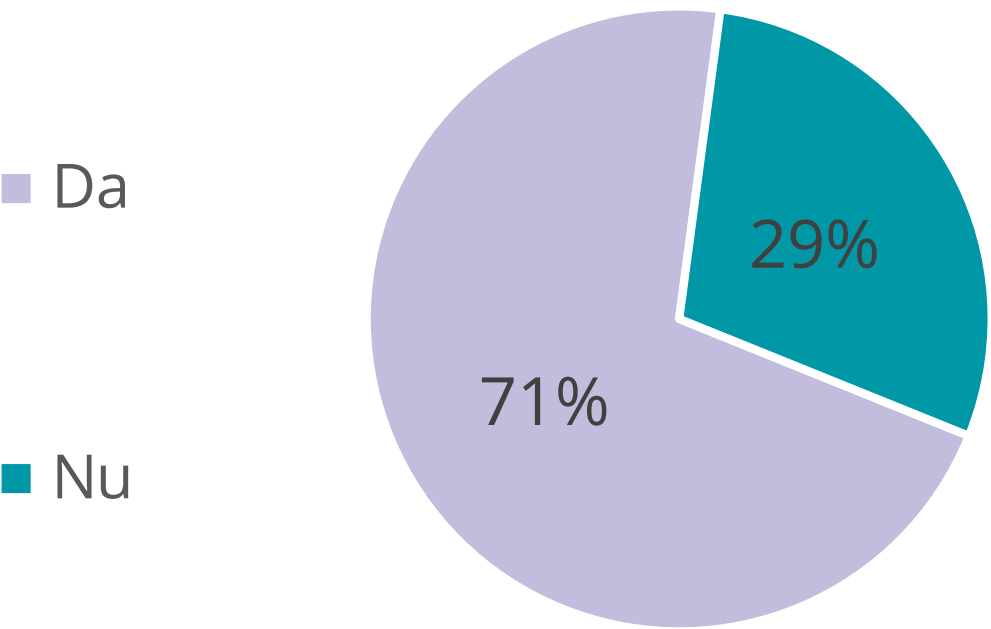
Ce îmbunătățiri crezi că ar putea fi utile în accesibilizarea parcului?

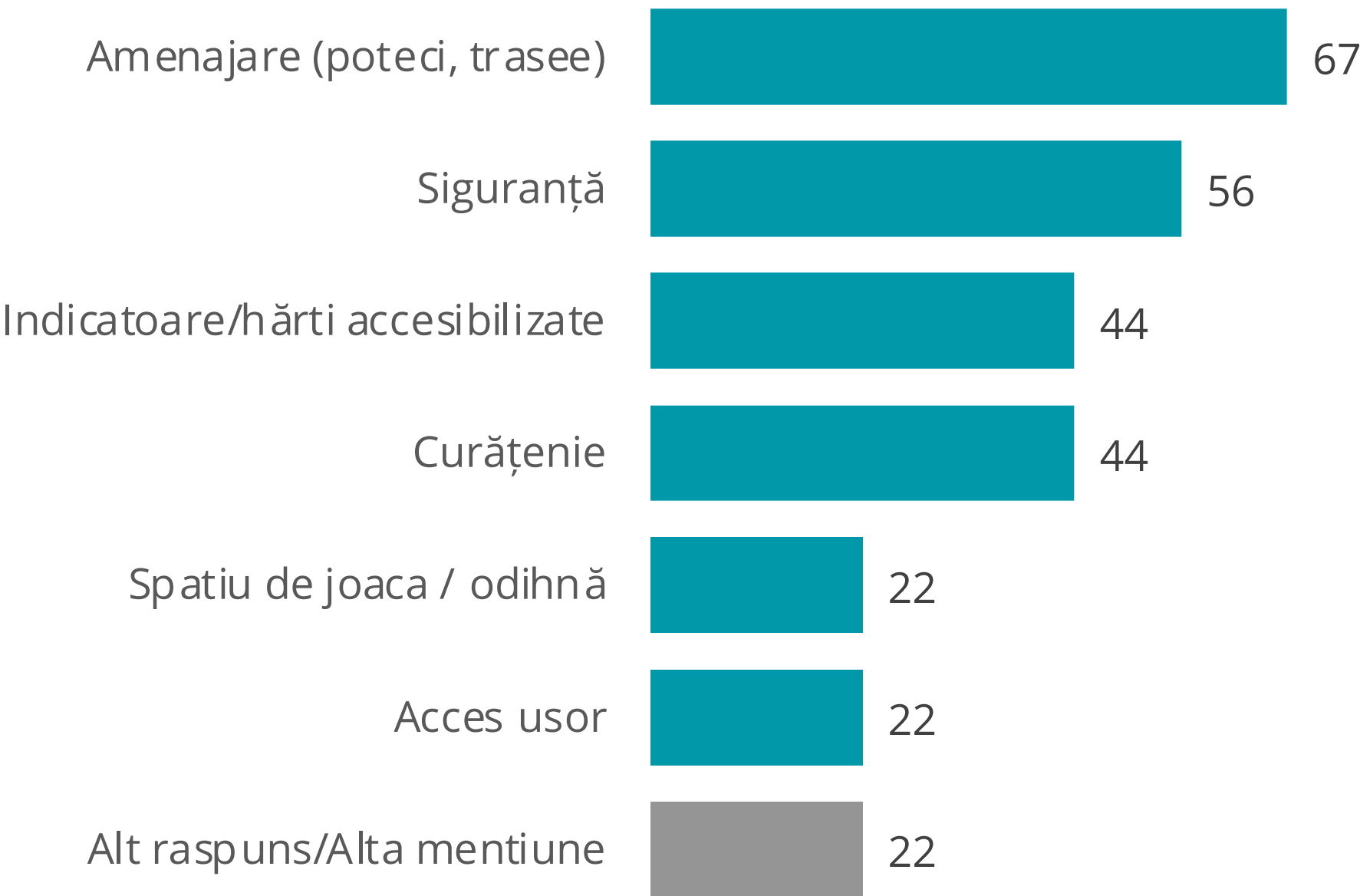
Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

NON-VIZITE PNV

Parcul este potrivit și pt a
veni la plimbări cu copiii?

Dacă nu, numește 3 elemente de
care ar avea nevoie pentru a fi.

Datele sunt prezentate sub formă de procente (%)

Concluzii chestionar

- A fost remarcat un interes scăzut al persoanelor cu dizabilități cu privire la PNV. Chestionarul a fost completat de 14 persoane cu dizabilități din 151 de respondenți. Față de ultimele 3 chestionare rulate de AMAIS cu procente între 60-100% persoane cu dizabilități, procentul este cu mult mai mic, respectiv 9%.
- Cei mai mulți respondenți utilizează intrarea de la Asmita, ceea ce sugerează că ar putea fi o zonă prioritară în rezolvarea accesibilității;
- 84% au răspuns că nu au avut dificultăți să acceseze parcul, dar acest procent este strâns legat de vârsta respondenților (vârste între 20-50 ani și cel mai probabil nu au probleme de mobilitate).

Concluzii chestionar

- Se evidențiază o diferență de procente între simțurile utilizate de vizitatori în orientare în parc, ceea ce sugerează că simțurile tactil și olfactiv nu sunt stimulate destul, deși PNV are resursele necesare pentru a face asta. Prin astfel de intervenții polisenzoriale se poate crește și accesibilitate parcului.
- Accesul neamenajat este motivul principal enunțat la dificultăți și este și sugestia cu procentul cel mai mare de la soluții de accesibilizare.
- Signalistica este și ea des menționată de respondenți, atât la dificultate (47% au menționat asta la dificultăți de accesare parc), cât și ca posibile îmbunătățiri.
- Este necesar de realizat un grup sanitar (accesibilizat) în apropierea parcului.

Zona studiată

Parcul Natural Văcărești se află într-o zonă a Bucureștiului în dezvoltare, în apropierea intersecției Șos. Mihai Bravu cu Calea Văcărești și cu Splaiul Unirii și în vecinătate cu râul Dâmbovița.

Chiar dacă analiza se concentrează pe poteca biodiversității urbane, este important să fie luată în considerare și calitatea spațiului public din proximitatea ariei studiate pentru a înțelege posibilitățile vizitatorilor de a ajunge în parc. Astfel, au fost luate în considerare trei trasee majore: stația de metrou Mihai Bravu - parc, stația de metrou Timpuri Noi, calea Văcărești, str. Glădiței - parc, stația de metrou Timpuri Noi, Splaiul Unirii - parc. Analiza a fost realizată prin vizite de studiu pe sit cu echipa de redactare, vizite cu consultanții și întâlniri de lucru cu echipa APNV.

Capitole de lucru

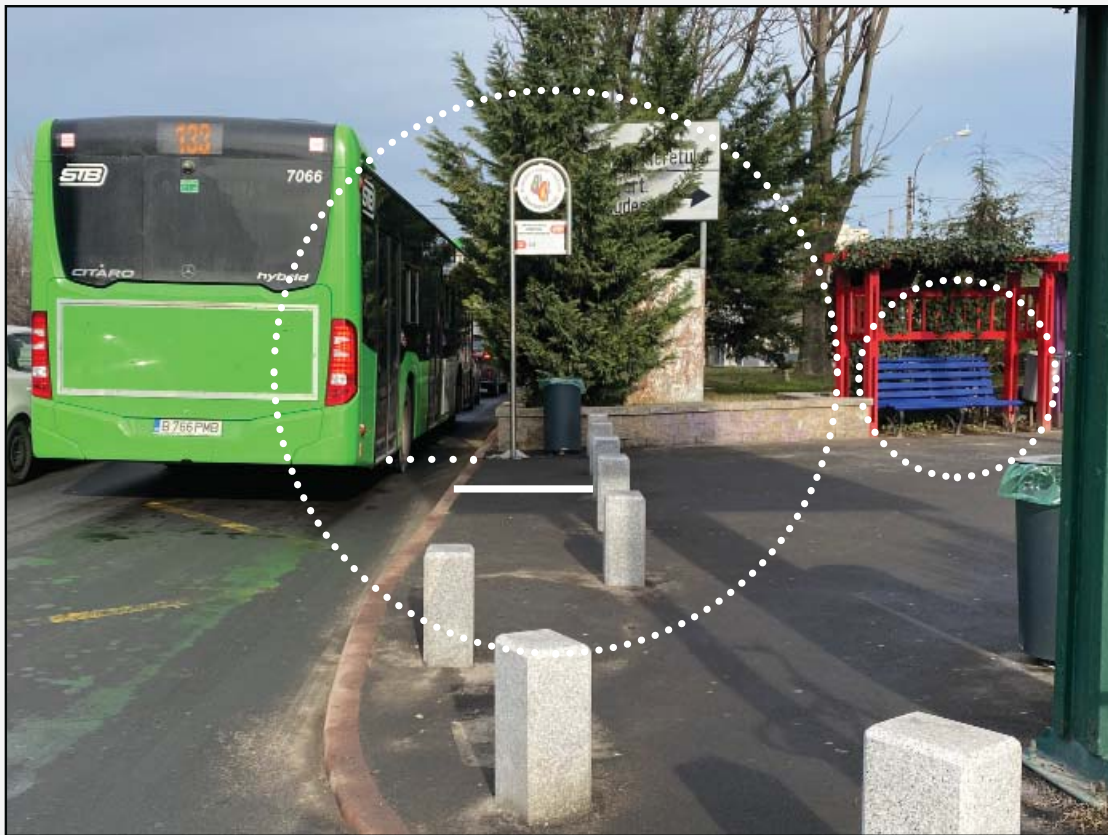
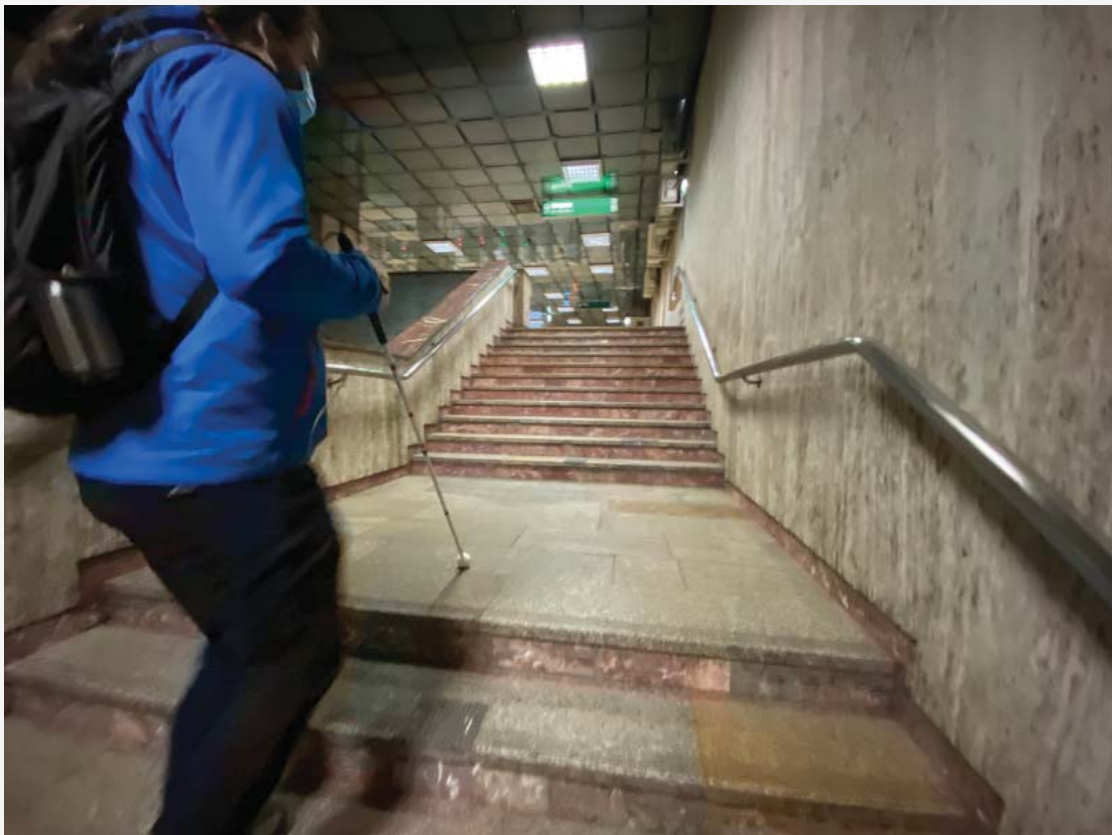
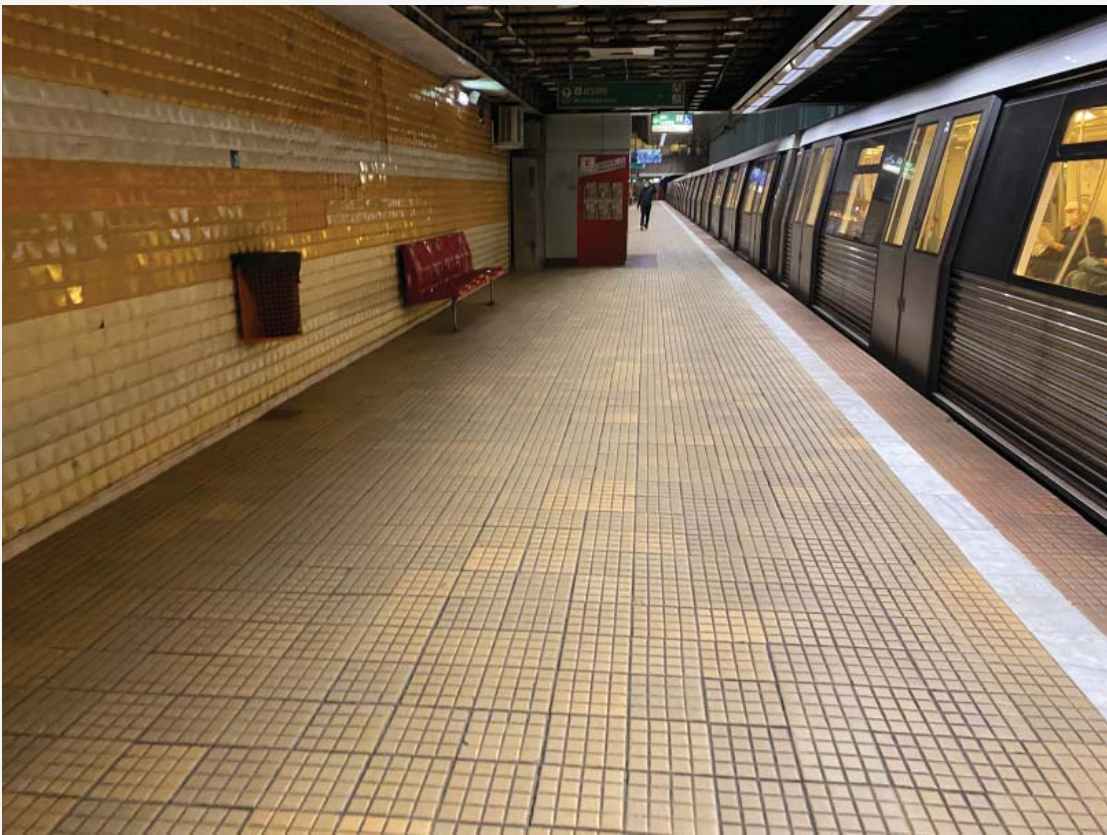
Pentru o analiză cât mai comprehensivă, aria studiată a fost împărțită la rândul ei în capitole:

- spațiul public din perimetrul parcului (nodurile principale de transport);
- accesul în parc;
- traseele din parc;
- signalistică de orientare și informare;
- utilizare puncte de interes;

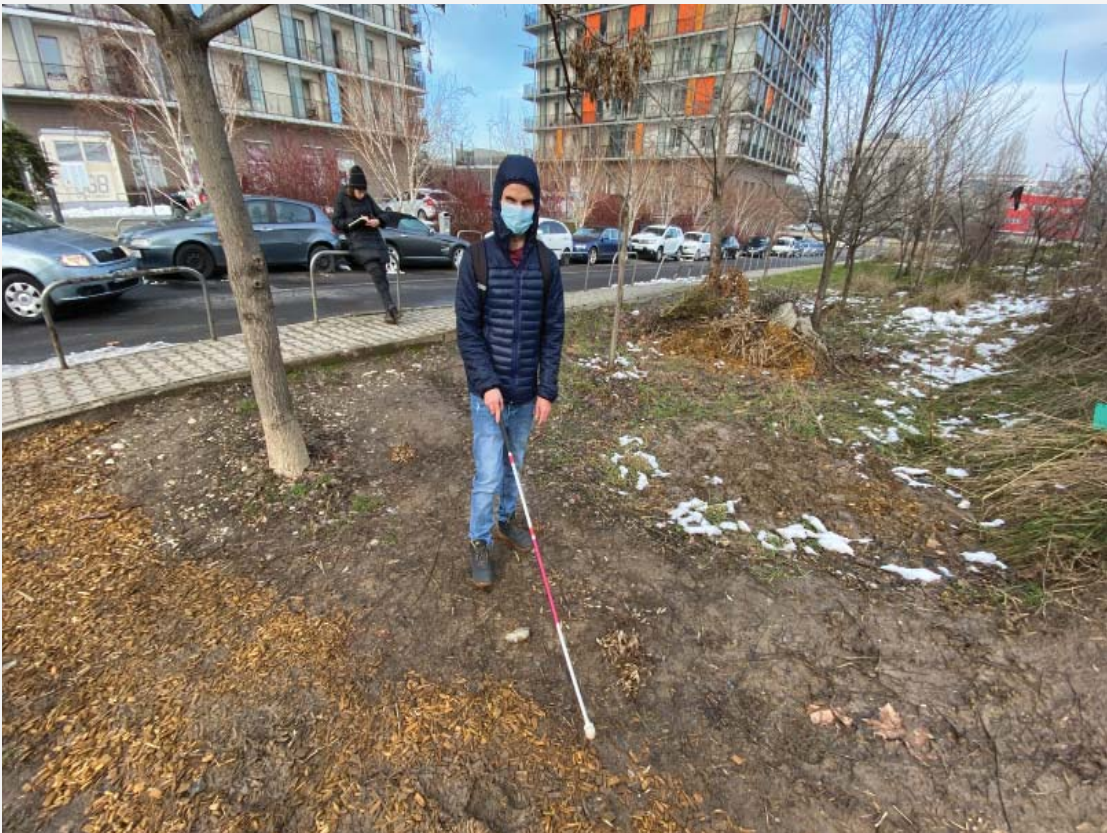
Fiecare capitol al analizei este împărțit în:

- avantajele și dezavantajele existente identificate prin documentare foto și vizite pe sit, feedback de la consultanții cu dizabilități;
- propuneri de soluții ilustrate prin referințe.

Câteva cadre din documentarea fotografică cu situația actuală a spațiului public din zona parcului.

Câteva cadre din documentarea fotografică cu situația actuală din parc.

Concluzii generale asupra zonei analizate

Rezumat concluzii - din perspectiva vizitatorilor, indiferent de abilități:

- spațiul public pietonal este degradat în multe zone, cu gropi, garduri îndoite, hidranți în mijlocul trotuarului, indicatoare rutiere vandalizate;
- mașinile parcate pe trecerile de pietoni și pe trotuar îngreunează circulația tuturor pietonilor;
- lipsă de signalistică de orientare și informare;
- greu de identificat accesul Asmita în Parcul Natural Văcărești;
- treptele din metal și digul au o înclinație destul de mare, dar nu există balustradă pe ambele părți și nici suprafețe antiderapante;
- pe lângă toate acestea, un avantaj foarte mare al parcului este reprezentat de existența resurselor plurisenzoriale - arome, texturi, sunete - diverse datorită faunei și a florei. Aceste resurse ar trebui puse mai mult în valoare în planul pe termen lung de accesibilizare (ex.: tururi ghidate tematice, în funcție de anotimp).

Concluzii specifice asupra zonei analizate

A. Rezumat concluzii - analiză realizată pentru o persoană cu deficiențe de vedere:

- greu de identificat traseul de la mijloacele de transport în comun la parc;
- lipsă marcaje vizuale și tactile la trecerile de pietoni;
- lipsă semnale acustice pietonale la semafoare (există doar în intersecția Mihai Bravu cu Calea Văcărești);
- circulația pietonală îngreunată din cauza mașinilor parcate pe trotuar sau pe trecerile de pietoni;
- imposibil de identificat intrarea în parc fără însoțitor;
- poziția treptelor/rampei nu este marcată tactil și vizual;
- scările sunt destul de incomode (atât cele de pământ, cât și cele metalice), cea metalică este foarte abruptă și are balustradă doar pe o parte;
- nu există signalistică de orientare tactilă prin parc;
- aplicația nu te ajută să găsești punctele de interes;
- nu ai nici o formă de ghidaj în parc sau de informare accesibilă;

Concluzii specifice asupra zonei analizate

B. Rezumat concluzii - analiză realizată pentru o persoană cu deficiențe de auz:

- circulația pietonală îngreunată din cauza mașinilor parcate pe trotuar sau pe trecerile de pietoni;
- ar ajuta să existe indicații vizuale de la mijloacele de transport din apropiere spre parc;
- greu de identificat intrarea în parc (nu este marcată vizual, nu este vizibilă de la distanță);
- punctele de informare nu sunt destul de vizibile sau ușor de reperat;
- lipsă signalistică de informare și orientare incluzive (ex. utilizare mesaje scurte, concise și pictograme).

Soluții spațiu public

Accesibilizarea spațiului public nu face obiectul acestui proiect, dar este o parte importantă care ar trebui să prezinte interes pentru APNV dacă dorește diversificarea publicului țintă al parcului. Nu intră în responsabilitățile APNV calitatea spațiului public, dar se poate pune presiune pe administrația publică să realizeze lucrările necesare pentru a facilita mobilitatea în zonă și accesul persoanelor cu dizabilități în parc. Printre posibilele măsuri se numără:

- **ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ:** redactare solicitări cu măsurile de accesibilizare necesare pentru fiecare zonă în parte (intersecții, acces stații, străzi etc.) și trimiterea lor către PMB, PS4, PS3, ADPS3 și S4, Metrorex, Metroul S.A. și RATB.
- **PAVIMENT:** marcarea vizuală și tactilă a traseelor pietonale prin marcaje tactile de direcționare și marcarea vizuală și tactilă a „obstacolelor” (trecuri de pietoni, schimbări de direcție, accesuri, stații de transport în comun, trepte etc.

- **INFORMARE:** informarea pietonilor despre localizarea parcului și a elementelor din jur prin introducerea hărților tactile incluzive și (poate) indicatoare cu informații transmise într-un mod incluziv (tactil, vizual - pictograme, texte scurte, precise, cod QR) care să te conducă spre parc;
- **TRAVERSARE:** schimbarea semafoarelor cu unele cu dispozitiv pietonal acustic și cu plăcuțe tactile de informare în legătură cu compoziția zonei carosabile;
- **ACCES AUTO:** oprirea accesului auto pe trotuar prin montarea unor bolarzi cu dimensiunile necesare (înălțimi între 70-90cm și minim 10x10cm secțiunea, marcați vizual prin contraste);
- **OBSTACOLE:** de inclus în solicitări și semnalarea zonelor pietonale dezafectate, garduri stricate, cabluri electrice căzute, lucrări publice neterminate etc.;
- **DIRECȚIONARE SPRE PARC:** de marcat vizual și tactil schimbarea de direcție spre intrarea principală a parcului din Splai.

Posibile soluții pentru spațiul public

Marcaj tactil de direcționare, de interior, Bilbao

Marcaj tactil de avertizare, de exterior, Bilbao

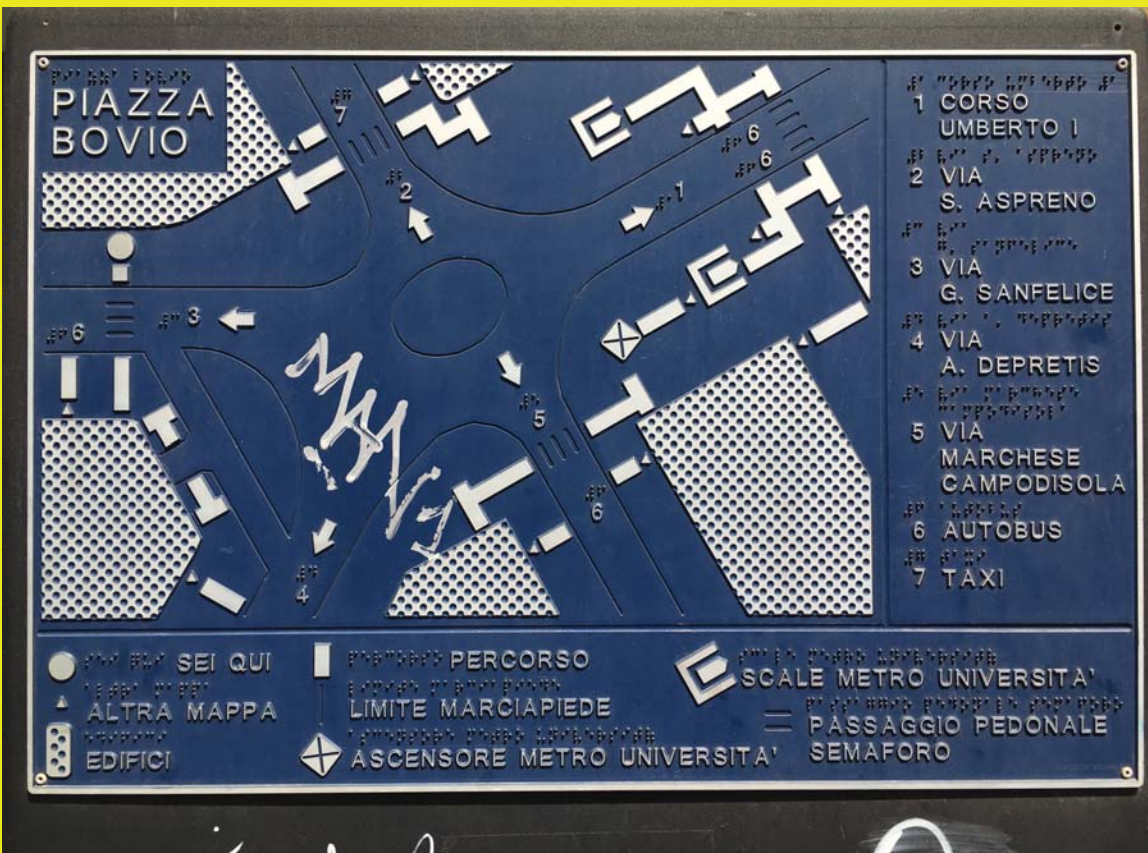
Placută de direcționare pt. balustradă, Napoli

Hartă tactilă/machetă de exterior

Marcaj tactil și vizual de avertizare, de exterior, bolarzi marcați vizual, Bilbao

Hartă tactilă cu o intersecție, de exterior, Napoli

Reprezentare tactilă a traversării și mesaje clare de utilizare, Graz

Reprezentare tactilă a traversării, Viena

Zonă acces

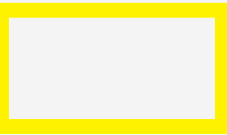
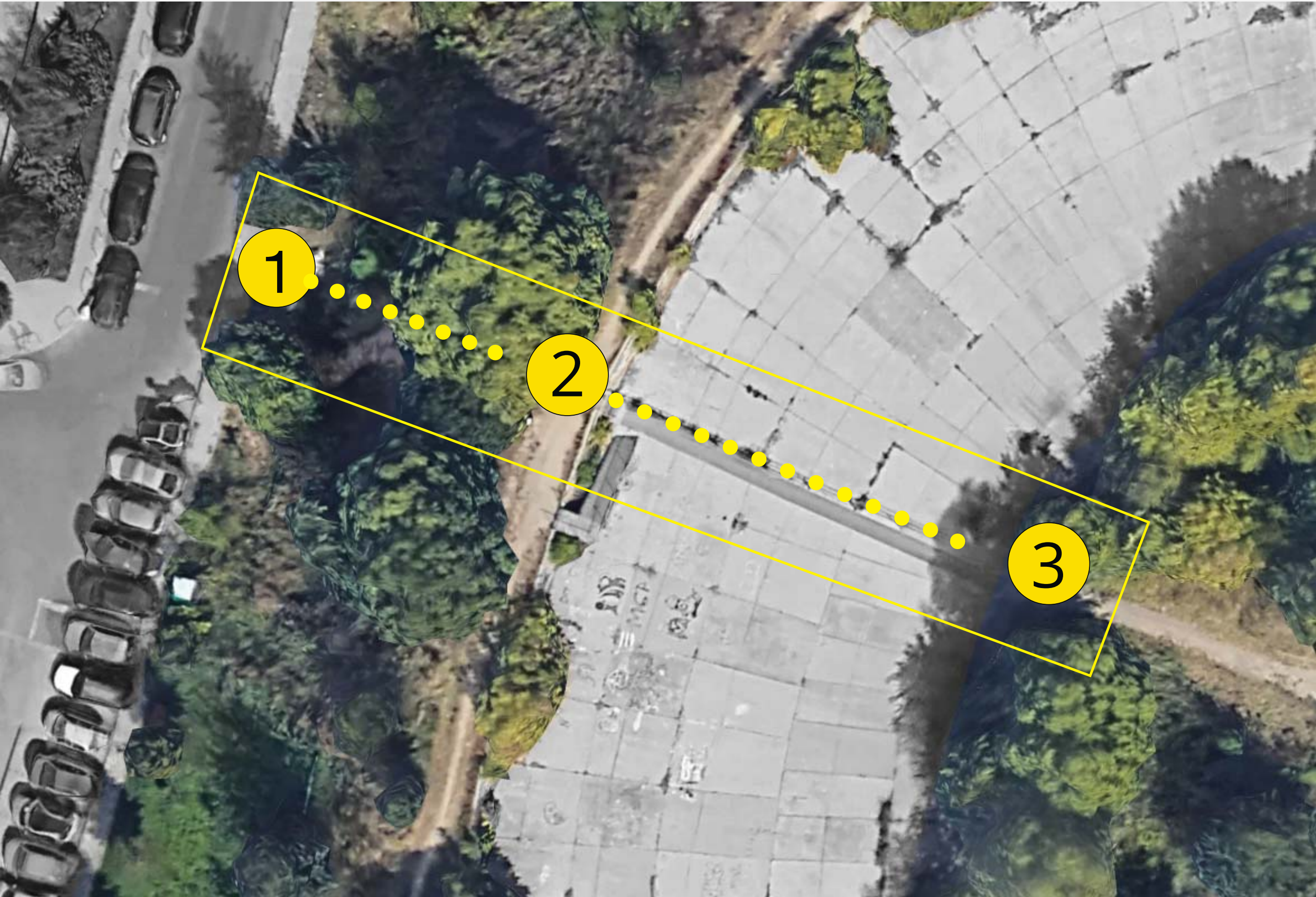
Parcul Natural Văcărești are un perimetru generos și, dat fiind profilul digului și contextul lui, acesta se poate accesa prin mai multe puncte informale. Parcul dispune de multe puncte cu valență de intrare, mai precis spus, cu potențial de a fi transformate în posibile intrări ale parcului. În acest moment ele pot fi catalogate ca intrări neoficiale. Două dintre ele au fost identificate de către Asociația Parcului Natural Văcărești ca „intrările oficiale în parc”: intrarea Asmita și intrarea de pe strada Săvinești.

Intrarea luată în considerare în analiza de accesibilitate este intrarea Asmita. Aparatul intrării ce deservește accesul în Parcul Natural Văcărești este compus din 2 segmente și 3 puncte de racord detaliate după cum urmează:

1 Acees trotuar + scară

2 Acees dig + rampă

3 Acces parc

APARAT INTRARE

SEGMENTE (RAMPĂ ȘI SCARĂ)

ACCESURI

Soluții acces parc

Accesul în Parcul Natural Văcărești presupune în primul rând rezolvarea circulației verticale (urcarea digului dinspre trotuar și coborârea digului spre parc).

Acesta se poate rezolva printr-o rampă sau o scară. În oricare din cazuri, vor exista balustradă și racorduri cu planurile orizontale (atât sus cât și jos).

1. RAMPĂ

- **ROL DE PROMENADĂ** - dată fiind lungimea mare a ansamblului de rampe necesare, acestea pot avea și rolul de promenadă; spațiul generos din fața digului permite amplasarea unei serii de rampe cu posibilitatea de a fi proiectate prin vegetația existentă pe dig;
- **ROL DE SEMNAL** - rampa este un obiect cu o prezență puternică prin prisma mărimii sale. Aceasta poate deveni semnal/reper și ar marca accesul în parc. Această trebuie să fie marcată atât vizual, cât și tactil pentru a identifica accesul.

- **ACCESIBILĂ CÂT MAI MULTOR PERSOANE** - rampa permite accesul pe dig și persoanelor cu mobilitate redusă (temporară sau permanentă) și astfel accesul în parc este realizat sau ușurat pentru următoarele categorii de utilizatori: persoane în fotoliu rulant, persoane cu dizabilități locomotorii temporare, părinți cu cărucior, bicicliști, persoane vârstnice etc;
- **INFO POINT SAU SPAȚIU EXPOZIȚIONAL** - pe parcursul rampei se pot presăra informații despre parc, imagini, hărți vizuale și tactile, regulament etc.; balustrada poate funcționa ea însăși ca un mod de a informa vizitorii.

Caracteristici rampă:

- lățime rampă: minim 120cm;
- 2 balustrade;
- pantă max. rampă - 8%;
- material antiderapant
- marcarea vizuală și tactilă înainte de începutul și finalul rampelor;
- materiale sugerate: lemn sau metal.

Posibile soluții pentru rampă

Referință rampă, confecție metalică, tablă perforată

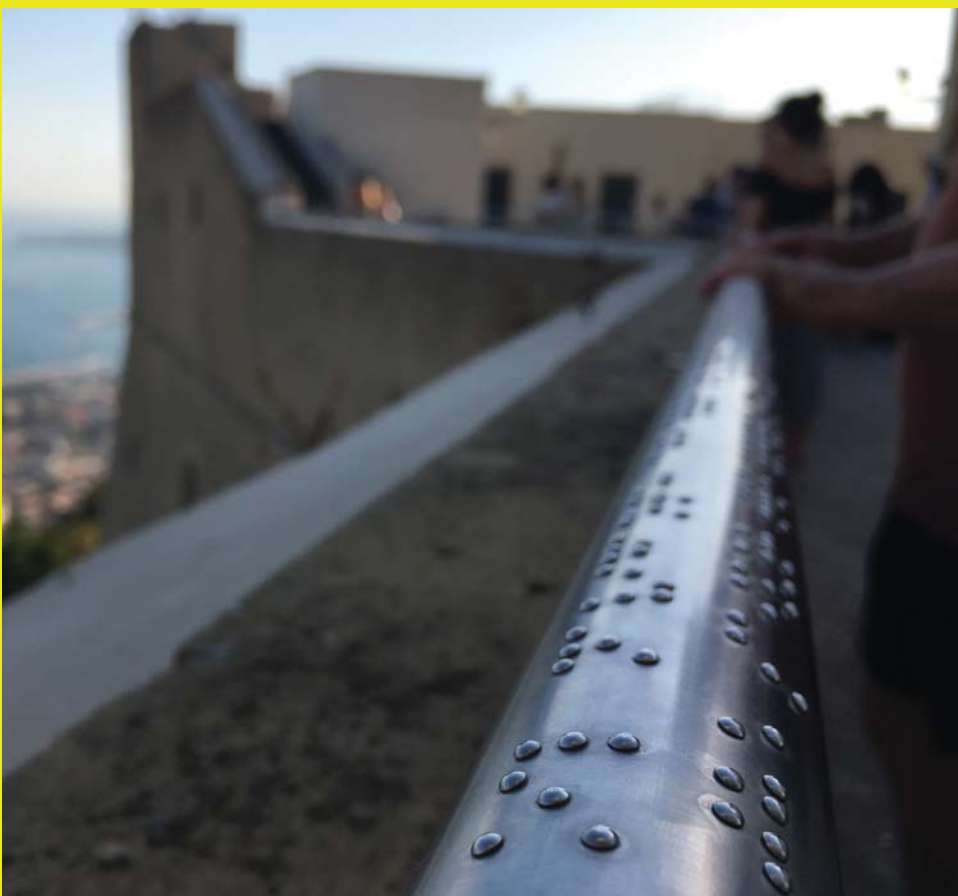
Referință rampă, confecție metalică, tablă perforată

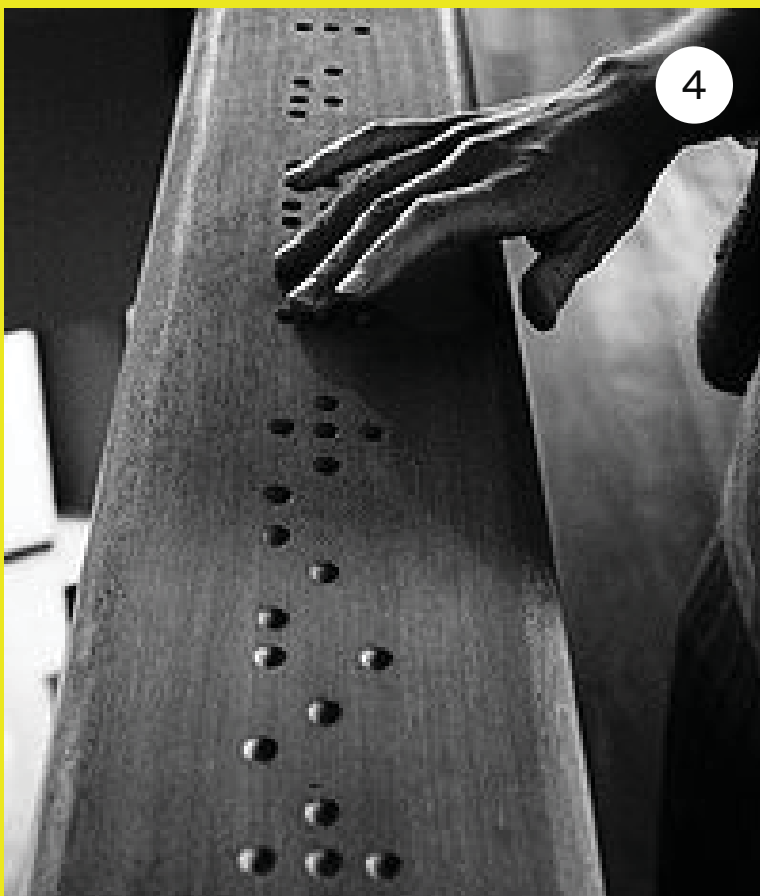
Referință pod, confecție metalică, lemn

Referință placă tactilă și vizuală de informare pentru balustradă, Viena

Referință informații scrise în Braille pentru balustradă, Napoli

Referință informații scrise în Braille pentru balustradă

Referință rezolvare suprafață de trecere printr-un cadru natural, tablă perforată și lemn.

Soluții

acces parc

2. SCARĂ

- **ROL DE SEMNAL** - marcată corespunzător, poate deveni semnal/reper pentru accesul în parc, astfel fiind și ușor vizibilă de la distanță.
- **ACCESIBILATE REDUSĂ** - scara permite accesul unui număr mai mic de utilizatori. Nu permite accesul persoanelor în fotoliu rulant, persoanelor cu dizabilități locomotorii temporare și îngreunează accesul pentru bicicliști, persoane vârstnice, părinți cu cărucior etc.;

Caracteristici scară

- lățime scară: min.120cm;
- balustradă pe ambele părți;
- să fie racordată la trotuarul existent;
- un pachet de trepte va avea max. 12 trepte și min. 3;
- recomandabil ca numărul treptelor fiecărui pachet de trepte să fie egale;
- material antiderapant;
- marcarea vizuală și tactilă înainte de începutul și finalul treptelor;
- materiale sugerate: lemn sau metal.

Posibile soluții pentru scară

Referință scară, structură de lemn, trepte de lemn

Referință scară, structură de lemn, balustradă de lemn

Referință scară, din confecție metalică acoperită cu lemn

Soluții circulație

Deși este un parc natural, dacă dorim accesul comunității într-un mod incluziv în zonele de interes, este necesară macarea traseelor, dar și selectarea unor finisaje care pot asigura mobilitatea și orientarea vizitatorilor. În acest sens, propunerile de îmbunătățire a accesibilității aleilor sunt:

- **ORIENTARE:** alegerea finisajelor astfel încât să se poată realiza marcarea vizuală și tactilă a traselor prestabilite prin diferențierea față de context pentru a fi ușor de identificat;
- **PUNCTE DE INTERES:** marcarea prin diferență de textură a zonelor de intersecții sau în apropierea punctelor de interes;
- **INTEGRARE:** utilizare finisaje cu aspect cât mai natural;
- **FINISAJ:** suprafață cât mai compactă și rigidă, fără denivelări pentru a putea circula fără dificultăți, finisaj antiderapant;
- **CALITĂȚILE CONSTRUCTIVE:** posibilitatea de a construi pante line din finisajul utilizat;

- **PERMEABILITATE:** pentru a nu reține apă sau existență unor pante pentru scurgere;
- **ÎNTREȚINERE:** cât mai ușoară pe termen lung;
- **OBSTACOLE:** să nu genereze obstacole între circulație și zonele de interes (ex.: diferențe de nivel).

Lățimea* aleilor principale conformată pentru a fi utilizate de către persoane cu dizabilități va fi de (*sursă: NP 051, p.22):

- 1.80 m pentru trafic constant în dublu sens;
- 1.50 m pentru trafic frecvent în dublu sens, cu prevederea unor buzunare de așteptare și întoarcere de 1.80 x 2.00 m la fiecare 25.00 m;
- 1.20 m pentru trafic scăzut în dublu sens, cu prevederea unor buzunare de așteptare și întoarcere de 1.80 x 2.00 m la fiecare 25.00 m;
- 90 cm pentru trafic într-un singur sens și foarte rar în sens opus, cu prevederea unor buzunare de așteptare și întoarcere de 1.80 x 2.00 m la fiecare 25.00 m.

Posibile soluții pentru zonele de circulație

Referință aspect traseu natural din pământ ușor de parcurs

Referință traseu din pietriș

Referință geogrid și pietriș

Referințe texturi paviment

Referință aspect traseu ușor de parcurs

Soluții signalistică

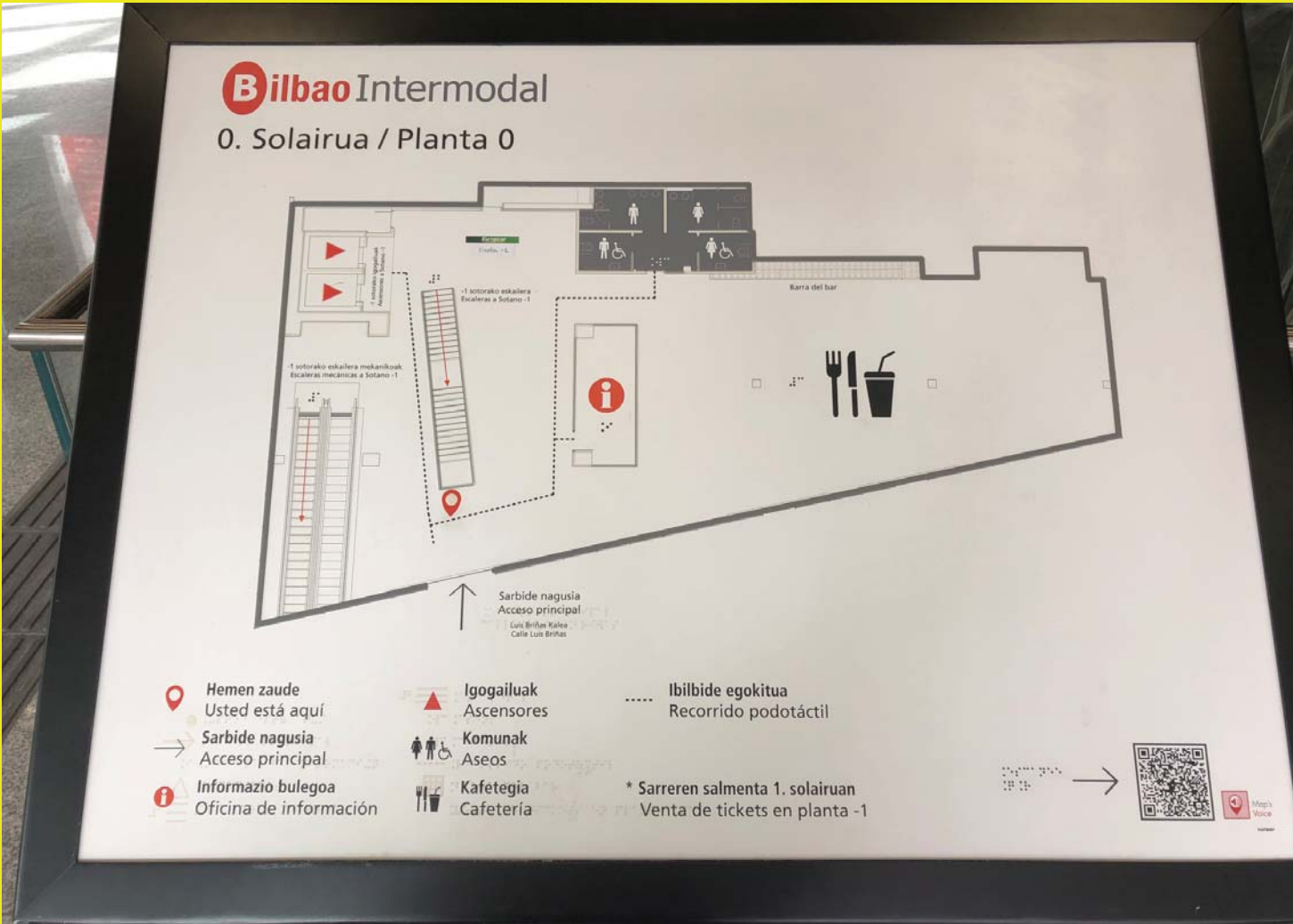
Accesibilitatea mediului construit este strâns legată de nivelul de informații primite de utilizator. Aceste informații pot fi legate de orientarea în spațiul respectiv, dar și de înțelegerea și familiarizarea cu contextul. Posibile îmbunătățiri la nivel de signalistică sunt:

- **ORIENTARE:** balustradă cu rol de ghidare prin parc pe traseul pe care pot fi marcate tactil și vizual diversele puncte de interes;
- **ORIENTARE:** o corelare între numele traseelor și un simbol tactil clar (Ex. pentru aleea păsărilor ar putea exista o figurină 3d care reprezintă o pasăre de-a lungul potecii poziționată repetitiv conform unei reguli prestabilite);
- **APLICAȚIE:** elemente vizuale și tactile ușor de identificat în parc, de la distanță, care ajută vizitatorii să coreleze ce ascultă sau citesc din aplicație cu zonele de interes din parc (ex. vizual - steaguri în fiecare zonă de interes corelate cu numerele din aplicație);
- **INTEGRARE:** utilizare materiale naturale pe cât posibil;

- QR codes tactile de scanat cu info și/sau informații concise scrise în Braille;
- utilizare pictograme intuitive pentru a facilita înțelegerea rapidă;
- este nevoie de mai multe informații transmise într-un mod incluziv despre despre fauna, flora și punctele de interes din parc;
- de modificat panourile actuale (ex. iarna țin zăpada pe ele și acoperă informațiile) și marcate mai clar, atât vizual, cât și tactil (marcate pe alee sau printr-o mână curentă).

Este foarte important ca utilizatorii să fie informați (atât pe website cât și la intrarea în parc) de gradul de accesibilitate pentru fiecare categorie de utilizatori și, de asemenea, de gradul de dificultate (ex. obstacole) în ceea ce privește utilizarea parcului.

Posibile soluții pentru signalistică

Hartă tactilă de interior, autogară, Bilbao

Mână curentă de ghidare și panouri cu informații în Braille și în negru

Panouri cu reprezentări tactile ale păsărilor, informații în negru și în Braille, cod QR

Marcaj tactil de avertizare

Simbol tactil de orientare aflat pe balustradă

Soclu de piatră și informații în Braille

Panouri cu reprezentări în relief ale peștilor

Uneltele digitale studiate

Analiza mediului digital și a instrumentelor pe care le pot folosi vizitatorii a fost realizată prin testare (inclusiv în timpul vizitelor pe sit), observații directe ale echipei de cercetare și feedback de la consultanți. Aceasta cuprinde:

- website-ul APNV;
- aplicație Parcul Natural Văcărești;
- Google Maps;
- Informații Transport București (InfoTB).

Fiecare capitol este împărțit:

- avantajele și dezavantajele existente identificate;
- propuneri de soluții/modificări.

Concluzii

mediul digital

- Site-ul este ușor de găsit pe Google, reprezintă primele rezultate la căutarea „Parc Natural Văcărești”; formularele sunt ușor de completat și trimis;
- Nu există conținut alternativ pe website/aplicație pentru ilustrații, imagini, video și audio;
- Nu sunt etichetate corespunzător sau chiar deloc butoanele și link-urilor din aplicație/website;
- Aplicația este dezvoltată, utilizând o pagină web integrată într-o aplicație de mobil, această decizie, în general, afectează utilizatorii de voiceover, pentru că rareori acestea semnalează și tipurile controalelor: link, buton, selector corect, deoarece nu sunt conforme cu standardele impuse de Google și Apple;
- Fișierele audio și textele din aplicație nu sunt sincronizate (îngrădind accesul persoanelor hipoacuzice la informația prezentă exclusiv în audio);
- Punctele de interes din aplicație nu sunt ordonate și sunt etichetate doar cu o cifră, acestea fiind puțin cam departe de amplasarea lor reală;
- La prima căutare, punctul de pe Gmaps este cel din centrul parcului, nu accesul.

Soluții website

- crearea textelor descriptive și încărcarea acestora pe website (cerință valabilă pentru toate materialele care conțin reprezentări grafice de pe canalele de comunicare online);
- organizarea corectă a tag-urilor html necesare pentru navigarea pe site;
- actualizarea paginilor cu informația prezentă în imagini, pentru hartă și regulile de vizitare;
- crearea și inserarea descrierilor audio sau text pentru materialele video (necesare persoanelor nevăzătoare);
- adăugarea explicațiilor în limbaj mimico-gestual/subtitrări ale materialelor video (necesare înțelegerii pentru persoanele hipoacuzice);
- introducerea în secțiunea „Vizitează” a informațiilor despre intrări, explicate text, cu denumirea prezentă pe Google Maps.

Soluții aplicație

- ordonarea punctelor ca prezență între tagurile de formatare;
- crearea de texte pentru imagini și inserarea acestora în aplicație;
- corectarea etichetelor pentru butonul de „înapoi”;
- marcarea corectă a punctului localizat, astfel încât să anunțe utilizatorul „Curent pct. 4” sau „Te afli aproape de pct. 4”;
- mutarea mai aproape a marcajului de pe harta din aplicație de punctele din spațiul real;
- plasarea unui cod QR pe panourile fizice, care să deschidă materialul corespunzător din aplicație;
- modificarea textului astfel încât să reflecte informația verbalizată în fișierul audio;
- marcarea butonului „Play” și etichetarea butonului „Localizează-mă” corect pentru cititorul de ecran.

Prioritizare soluții

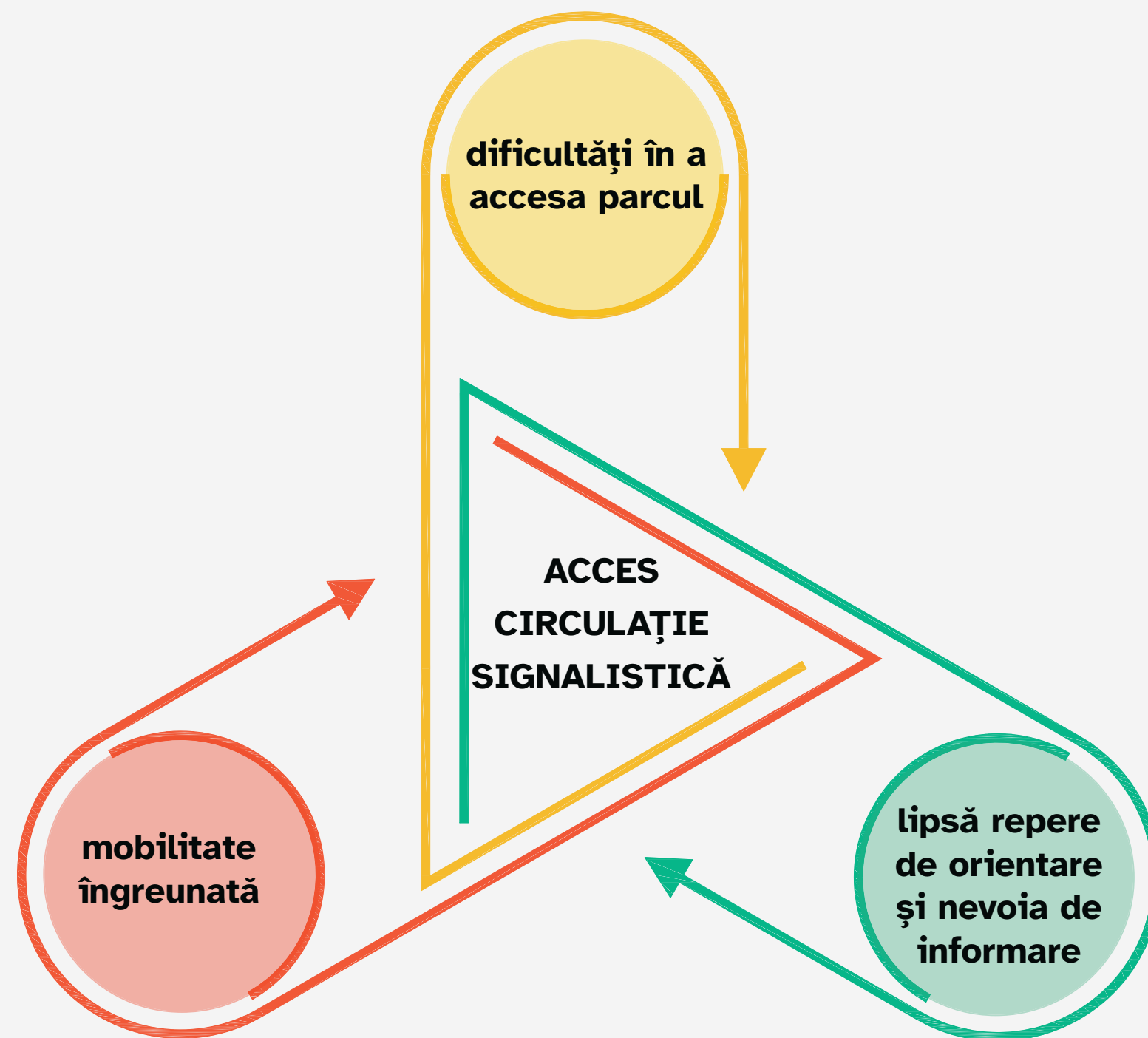
Vizitarea parcului se face pe propria răspundere. PNV nu este un parc amenajat pentru accesul publicului larg în siguranță, indiferent de abilități. Accesul în parc și potecile nu sunt amenajate corespunzător pentru a acoperi toate condițiile de siguranță.

În momentul de față, accesul persoanelor cu mobilitate redusă sau în scaun rulant este dificil sau chiar imposibil și nu se poate realiza în condiții de siguranță pentru vizitatori.

Recomandăm ca vizitarea parcului de către persoanele cu diverse dizabilități, copii și persoane vârstnice să fie realizată numai însoțiți de un adult - persoană tipică - sau de un ghid din echipa APNV.

Pentru a putea rezolva aceste probleme și a oferi accesul vizitatorilor din categorii cât mai diverse este necesară o strategie etapizată de accesibilizare a parcului. Pentru a putea realiza această strategie și a putea implementa corect soluțiile de accesibilizare sau de proiectare incluzivă este esențial ca proiectul să fie solicitat de administratorul parcului sau APNV să preia acest rol.

În prezent, lucrările importante (ex. rezolvarea accesului) nu pot fi realizate deoarece necesită Autorizație de construire, schimbarea destinației terenului din amenajarea hidrotehnică într-una propice utilizării actuale și un buget alocat pentru fiecare lucrare în parte. De asemenea, accesibilitatea spațiului ar trebui să devină un pilon important al viitoarelor concursuri de amenajare, strategii de dezvoltare, proiecte de amenajare etc.

În urma analizei, propunem următoarea prioritzare a soluțiilor:

1. Implementarea unor soluții de signalistică de informare și orientare.
2. Rezolvarea accesului într-un mod incluziv.
3. Amenajarea și marcarea traseelor corespunzător.

Acest document a fost realizat de AMAIS pentru
Asociația Parcul Natural Văcărești.

AM AIS este o organizație non-profit, înființată în 2015. Echipa AMAIS și-a
setat misiunea de a construi o societate incluzivă și consideră că este
responsabilitatea fiecăruia de a participa la acest proces.
Asociația face acest lucru prin aplicarea principiilor designului incluziv în:

Arhitectură

Oferă consultanță pentru o proiectare
incluzivă și/sau accesibilizare,
realizează proiecte incluzive de
arhitectură sau accesibilizează
spații/obiecte existente.

Tehnologie

Analizează, construiește incluziv și/
sau accesibilizează platforme web și
aplicații.

Proiecte sociale

Creează evenimente și contexte de
socializare între persoanele tipice și
cele cu dizabilități.

Pentru mai multe informații despre Asociația Parcul Natural Văcărești
sau despre parc puteți utiliza adresa:
contact@parcnaturalvacaresti.ro

sau vizitați site-ul:
<https://parcnaturalvacaresti.ro/viziteaza-ne/>

Surse foto

1. <https://segd.org/process-and-prototyping-mont-royal-park>
2. <https://www.cleveland-wheelchair-ramps.com/steel-wheelchair-ramp/>
3. <https://bestbath.com/add-indoor-outdoor-ramp/>
4. <https://ro.pinterest.com/pin/422281202606983/>
5. <https://www.marcospecialtysteel.com/applications/walkways-walking-surfaces/pedestrian-walkway-molded-frp/>
6. <https://seven.interestinginformations.com/bygg-en-tretrapp-til-skranningen/>
7. <https://www.onechitecture.com/2018/05/07/23-lovely-diy-garden-pathway-steps-on-a-slope/lovely-diy-garden-pathway-steps-on-a-slope-2/>
8. <https://www.archilovers.com/projects/140764/villa-in-monte-argentario.html>
9. <https://www.earthtrekkers.com/best-hikes-in-acadia-national-park/>
10. <https://www.sustrans.org.uk/for-professionals/infrastructure/sustrans-traffic-free-routes-and-greenways-design-guide/sustrans-traffic-free-routes-and-greenways-design-guide-contents/2019-design-guidance/part-2-design-details/7-geometric-design/>
11. <https://www.hornbach.ro/shop/Profil-fagure-pentru-stabilizarea-pietrisului-39-2-x-76-4-x-3-2-cm-gri/8531367/produs.html>
12. <https://www.earthtrekkers.com/best-hikes-in-acadia-national-park/>
13. <https://www.kafkagranite.com/pathway-materials/stabilized-pathway-mix>
14. <http://www.naturefortheblind.com/what-is-a-braille-trail>
15. <https://tactilestudio.co/achievements/schoneberg-nature-park-berlin-inclusion-tactile-panels-mediation-trail-accessibility-nature/>
16. [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stop_on_the_Braille_Trail_\(26080783783\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stop_on_the_Braille_Trail_(26080783783).jpg)
17. <https://www.ricardoshimosakai.com.br/braille-trail-sensory-garden-and-marimba-bench-enliven-accessible-park-project/>
18. <https://www.sasaki.com/voices/universal-design-in-the-age-of-covid-19/>
19. <https://ro.pinterest.com/pin/424112489894382228/>

Contact

Iris Popescu
+40723 6573 903
iris.popescu@amais.ro

Denumire:
Adresă:
E-mail:
Facebook:
Instagram:
LinkedIn:
Youtube:

Asociația Metodelor Alternative de Integrare Socială (AM AIS)
Municipiul București, Sect. 2, Str. slt. Pompiliu Manoliu, Nr. 2, Bl. P1, Sc. A, Et. 2, Ap. 11
contact@amais.ro
facebook.com/AM AIS.ro
instagram.com/amais.ro
linkedin.com/company/amais-ro
shorturl.at/uwNPV

Being inclusive is amazing